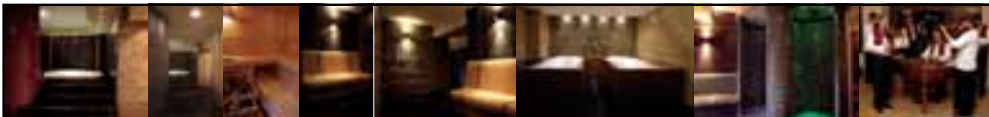




ZPRAVODAJ

obce Rusava





Hotel Rusava

Hotel je ideálním místem pro pořádání firemních akcí, svatebních hostin a rodinných oslav.

Pro hotelové hosty jsou k dispozici dvě restaurace o kapacitě 100 a 80 míst, sál pro 200 hostů a kavárna s barem a krbem s cca 50 místy.

V blízkosti hotelu: vyhřívané koupaliště (letní provoz) a hřiště. Hotel Rusava nabízí 10% slevu na ubytování pro držitele pasu "Valašského království" Hotel Rusava

Srdečně Vás zveme do Hotelu Rusava*
a nově otevřeného wellness centra.**

Whirlpool, sauna, pára, hydromasážní koupele a fitness

Hotel Rusava

Rusava 334, 768 41 Rusava, Tel./fax: (+420) 573 392 076, e-mail: recepc@hotelrusava.cz

www.hotelrusava.cz



Hotel BOUČEK



Je umístěn v historickém centru města Kroměříže, navazuje na tradici oblíbeného hotelu Simon z předválečného období. Hotel je svou polohou velice vhodný jak pro ubytování během Vaší pracovní cesty, tak pro příjemně strávení Vaší rodinné dovolené.

V hotelu je 11 vybavených pokojů, salonek k pořádání školení s variabilní kapacitou pro 20 - 25 osob, kde je možné uspořádat příjemná obchodní a firemní jednání, 3 apartmány s výhledem na historické náměstí a zámek.

Možnosti bohatého kulturního a sportovního vyžití.

Hotel Bouček

Velké náměstí 108, 767 01 Kroměříž, Tel./fax: +420 573 342 777, E-mail: hotel.boucek@seznam.cz

www.hotelboucek.cz



Slovo má

starosta ♦♦♦

Daň z nemovitosti

Zastupitelstvo obce schválilo dne 19. 6. 2008 vyhlášku obce, kterou se zvyšuje daň z nemovitosti. Od příštího roku bude trojnásobně vyšší daň odebrat finanční prostředky z peněženky všem majitelům pozemků i staveb v katastru naší obce. Daň z nemovitosti je nejprve odvedena Finančnímu úřadu v Bystřici pod Hostýnem a po kontrole následně převedena ve 100% výši na obecní účet a začleňována do rozpočtu obce. Od roku 1993, kdy byla tato daň (dříve nazývaná „domovní“) novelizací zákona ustanovena, nedoznala prakticky žádných změn ani úprav – i když se o ně vlády pokoušely, k ráznému kroku se odhodlala až ta současná.

Každé zdrazení má své negativní dopady. „Kdo má větší majetek, bude odvádět vyšší daň z nemovitosti.“ To je nejožehavější argument, který doslova cloumal při hlasování každým členem zastupitelstva. Na obecní úřady malých obcí se však valí stále větší nároky na administrativu, ale i úhrady nákladů spojených s platbami na dopravní obslužnost, tzv. školné mezi obcemi na žáky, poplatky pověřenému úřadu na vedení správní agendy atd. Připravují se i další zákony, které by měly zvýšit odpovědnost obcí (např. zajištění úklidu chodníků v celé obci i před domy majitelů nemovitostí). Do hry významně vstupuje také tolik diskutovaný zákon o rozpočtovém určení daní (RUD). Daně rozdělované ze státního rozpočtu jsou značně rozdílné. Hlavní město Praha dostává průměrně 35 000 Kč na obyvatele na rok, malá obec obdrží jen cca 5 000 Kč. Přitom např. obec Rajnochovice má skoro stejně velké katastrální území jako město Kroměříž. I toto jsou faktory, ke kterým by se mělo přihlížet při rozdělování daní – zatím se tak ale neděje.

Daň z nemovitosti je příjem obce a obec ji zpětně využívá pro potřeby občanů. Čekají nás další investiční akce, které jsou nezbytné pro fungování dnes již věhlasné obce. Řešení odpadového hospodářství výstavbou sběrného dvora, další opravy obecních komunikací, investice do koupaliště a následně i kempu by měly vylepšit image naší obce.

Bohumil Škarpich

Evangelický kostel na Rusavě

Evangelický kostel Trojice svatě je již třetím kostelem, který od dob tolerančního patentu (vydaného r. 1781 císařem Josefem II.) byl na Rusavě postaven. První, prozatímní modlitebna, která brzy zchátrala, byla postavena v roce 1782. Druhá dřevěná modlitebna byla postavena 15. srpna 1794. Proč Daniel Sloboda v druhé polovině 19. století zatoužil postavit v Rusavě kamenný kostel? Předně proto, že dřevěná modlitebna mu již nevyhovovala. Lidé přicházející na bohoslužby se v ní příliš tísnili. Tato modlitebna sloužila sboru již skoro 70 let a byla téměř na spadnutí. Dále pak chtěl Sloboda postavit důstojný dům Boží, který by byl srovnatelný s katolickým kostelem na Hostýně. Podnětem pro jeho rozhodnutí byla i skutečnost, že v r. 1856 byl postaven a posvěcen evangelický kostel v Prusinovicích.

Již od r. 1858 se na stavbu kostela připravovaly a tesaly kvádry. Plány na stavbu kostela měl vypracovat stavitel Slavkovský z Holešova. Nakonec však tyto plány vypracoval prof. L. Föster z Vídně. Na Rusavu došly 23. dubna 1862. Rozpočet vypracoval stavitel Kotas a stavbu pak vedl A. Fišer, stavitel z Fryštáku. Náklady na vybudování kostela byly stanoveny na 30 989 zl.

Sbor se zavázal, že zdarma opatří surový kámen, písek, dopravu a přidavačské práce. To však nestačilo na pokrytí všech nákladů.

Začalo se stavět 11. května 1865 na Baroňově pozemku. A hned začátek této stavby je poznamenán katastrofou. 16. května nastala průtrž mračen a s ní povodeň. Voda potoka protrhla taras, odplavila 120 měřic hašeného vápna a také i 4 kvádry. Václav Bílek – Závrský chtěl taras opevnit, byl však vodou smeten a jeho mrtvé tělo se našlo po opadnutí vody až na dolním konci Rusavy.

26. června přišlo 7 zedníků a kladl se první kámen v oltářní části kostela. Tato práce byla provázena modlitbou k Bohu Trojjedinému. Základy se pak vyplnily, a když byla položena první vrstva kvádrů, konala se 23. července slavnost, při níž byly posvěceny základy kostela.

Když stavba začala, měl sbor k dispozici směšný kapitál. Celkem 500 zl., k nimž dr. Wangemann z Gustav-Adolfského spolku přidal 1 000 tolarů. Právě nedostatek peněz byl příčinou toho, že stavba byla přerušována a bylo zapotřebí obstarávat peníze další. Finanční prostředky byly opatřeny většinou z darů (od Gustav-Adolfského spolku), ze sbírek, které pro sbor byly povoleny v německo-slovanské oblasti Rakouska, sbor dostal ze státní pokladny i určitý paušál, od císaře bylo na stavbu kostela darováno 300 zl., od moravského zemského výboru 1 000 zl.

V prosinci 1865 se s prací končí. V r. 1866 došlo k prusko-rakouské válce. Na Rusavě řádila cholera a zemřela Slobodova manželka. Následujícího roku zemřela ve Vrbovčích i jeho matka. Na polích se neurodilo. Stoupaly ceny potravin i stavebního materiálu. A tak oživení práce nastává až v roce 1869. V září byla stavba znovu přerušena a pokračuje se v ní až r. 1871. 5. října 1874 je stavba dokončena. V letech 1875–1876 se pracuje na klenbě, r. 1877 se začíná se stavbou věže, která je dokončena během října následujícího roku. 28. října 1878 je na věž vytažena báně a kříž. V letech 1879–1880 se nepracuje. R. 1881 se

kostel maluje, r. 1882 je na věž vytažen šesticentový zvon, který darovali Mozolovi. 8. října je zvon posvěcen. Zedníci kladou před kostel schody. R. 1883 je v kostele položena dlažba. 15. listopadu jsou u varhanáře Neussera objednány varhany za 1 035 zl. a 16. května 1883 jsou varhany instalovány. 20. května 1883 se koná slavnost posvěcení kostela. Stavba kostela trvala 18 let. Členové Gustav-Adolfského spolku z Lipska, kteří byli na slavnost pozváni, se omluvili, ale napsali sboru dopis. V něm mimo jiné píší: „Především však děkujeme spolu s vámi Bohu, svému nebeskému Otci, který dal svému dílu dobrý prospěch. Kéž je toto stavení vám i dalším generacím místem uctívání v duchu a v pravdě, pramenem pravého evangelického vzdělávání; kéž je v něm Slovo Páně zvěstováno vždy čisté a ryzí, Pán nechť žehná svému domu, nechť žehná vašemu sboru a všem vašim údům.“ Stavba byla skončena, ale sboru zůstal stavební dluh v částce 3 963 zl., který v následujících letech musil ještě splácet. Slobodovi bylo téměř 74 let, když byl kostel hotov. Píše: „Já mám radost z mého nového pěkného kostela. Radost v něm slůžít.“

Jedna z nejchudších far na východní Moravě vybudovala kostel, který je ozdobou moravské architektury.

*Mgr. Ludvík Svoboda
evangelický farář*

Mlýny, pily, valchy a hamry na toku Rusavy

Mlín a hamr na Ráztoco

(pokračování)

U bývalého mlýna a pak penzionátu a hotelu byl hoferský domek. Hofer byl podnájemník. Domek sloužil pro pracovníky ve mlýně a později pro personál restaurace.

Obyvatele hoferského domku do roku 1900 nebylo možno zjistit. V letech 1900–1911 tam bydlel Alois Štěpán (1842–1911) ze Štípy, od roku 1911 hajný Jan Pavelka. Od roku 1915 Johana Hurtová z Rusavy. Od roku 1925 Štěpán Vídeňák z Rusavy. Od roku 1940 Josef Mach z Rusavy s manželkou Marií. V letech 1948–1963 Pavel Kužel z Rusavy (1890–1963) přezdívaný MORDIE, svobodný syn Josefa Kužely z Rusavy. V roce 1960 byl domek opravován a byla přistavěna noclehárna jako součást hotelu. V domku pak bydlela rodina Kuželova z Rusavy. Po nich až do roku 1991 tam bydlela rodina Karla Volka, který byl v té době vedoucím hotelu. Od roku 1991 vlastnil hotel Ráztoka Vojtěch Šmakala z Holešova. Rodina Volkova se odstěhovala do Chvalčova, kde si koupili dům. Ve Chvalčově bydlí dodnes a jsou majiteli hotelu Říka.



P. Kužel (1890–1963)

Josef Hudec Včelínský

Nejstarší občanka Rusavy oslavila 99 let

Začátkem srpna oslavila devadesát devět let paní Marie Mozolová ze Soliska. Narodila se a vyrůstala v Cetkovicích v okrese Blansko, společně s pěti sourozenci (dvě starší a dvě mladší sestry a bratr). Na Rusavu se dostala v roce 1936 díky svému bratrance Ladislavu Doleželovi, který na Rusavě učil. „No a to právě on nás dal dohromady s manželem. A tak od tej doby trčím tady.“ Smích. „V roce 1936 sme postavili tady na Rusavě s manželem barák a ještě ten rok sme se do něho dostali. Hospodařili sme napřed s krávama a potom s volama. Koně měli enem u Charuzů, Šimků a ještě kdosi měl... Ale ináč se enem volama a krávama tahalo, pracovalo. Nebylo to dycky jednoduché. Kolikrát sem aj bečala, ale... mosela sem to zmáhat šecker, jak se dalo. Šak moja maminka nechtěla, abych sem šla. Tady to bylo úplně ináč. Těžké, těžké! U nás byla úroda, tady samé kamení. Všecko enem kamení, a enem kamení! V té písničce je to správně... konec chleba, začátek kamení. Než manžel onemocněl... on chtěl mět hospodářství moderní (měl školu v Rožnově), a tak všecy stroje si koupil – velkou mlátičku, ne malou! No a v padesáti letech zemřel. To už bylo všecko JZD. Vychovali sme dvě děti a ty mají každý dvě už dospělé děti a zatím su jedenkrát prababičkou.“

Recept na dlouhověkost jsme po paní Mozolové nemuseli žádat, předávala nám jej ve svém vyprávění. Její vitalita a optimismus jsou více než obdivuhodné. Přesto jsme se na recept dlouhověkosti zeptali. „To myslím, že je to ten zdravý vzduch a pracou, a moselo se dělat furt. Pohyb má člověk potřebovat.“ A i když je přirozené, že má paní Mozolová ve svém věku nějaké ty zdravotní obtíže, příliš si je nepřipouští. „Už to budou dvě léta, já sem píšala ovce navrch a sem šla dolů a zlomila sem si ruku. A ruka už je slabá. Nic se nedá dělat, nebyla sem šikovná. Jináč, já těžko vidím, to je snád' tým počasím. No ale já říkám tak. Mosém se pochválit. Jáká su, taková su. Nic mně žádné nepřidá, nic mně neubere, všecko, jak je to. Každý to máme jináč určený.“

Přejeme Vám, paní Mozolová, hodně zdraví a ať Vás optimismus a vitalita neopouštějí ani v dalších letech.

Dana Gajdošová

Vzpomínka na mého otce

Vzpomínka na mého otce, na jeho nedožití sté narozeniny. Ať je odměnou a tím jediným, co mu mohu dát. Pak jen na hrob položit kytičku, která je důkazem, že nezapomínáme.

Josef Charvát se narodil 6. srpna 1908 v Brusném jako čtvrtý ze šesti dětí. Od dětství byl veden k práci, odpovědnosti, úctě k rodičům a sourozencům. To byl ten nejlepší základ pro jeho život. Po ukončení školní docházky v Chomyži a sedmi třídách Reálného gymnázia v Holešově absolvoval jednoroční obchodní kurz v Brně, kde zůstal pracovat jako disponent Brněnské tiskárny a knižního nakladatelství. V roce 1934 se oženil a Rusava se stala jeho domovem. Z knihovníka se stává na celý život hostinský.



Jeho pracovitost, skromnost a obchodní schopnosti, navíc slušnost ve styku s lidmi, zajistily již od samého začátku popularitu hostince, kde mimo místní občany byli častými hosty i známí malíři a umělci, kteří v té době již Rusavu navštěvovali (akademický malíř Augustin Mervart z Přerova a Jára Procházka z Prahy).

Proto se otec rozhodl přistavit k hostinci dům, který měl sloužit pro bydlení a také pro ubytování hostů. Ke zlepšení služeb a pobytu zároveň zbudoval menší bazén. Později provedl opravu hostince, v němž stávající bytové prostory upravil na restaurační zařízení. Všechny jeho plány nemohly být uskutečněny, jelikož politické okolnosti a události to znemožnily. Po znárodnění hostince odešel pracovat na ředitelství Restaurací a jídelen jako inventurník, revizní technik, vedoucí obchodního

úseku a zbožíznalec. Z funkce obchodně provozního náměstka ředitele odešel v roce 1972 do důchodu.

Mimo tuto životní činnost je nutné vzpomenout na jeho zájmy ve veřejných funkcích v obci. Již od roku 1937 byl zakládajícím členem Sboru dobrovolných hasičů v Rusavě. Po panu Hynkovi Černém převzal vedení revizní komise. Tuto funkci, spolu s vedením kroniky sboru, vykonával až do svých 75 let. Také při obecním úřadě zastával funkce jako člen finanční komise, kulturní komise, člen rady obce a člen rady při římskokatolické farnosti.

Hlavní jeho činností od roku 1950 bylo vykonávání funkce prvního obecního matrikáře a hlavně kronikáře obce. Kronika obce nebyla vedena od roku 1942. Celé toto období zpracoval až do padesátých let, kdy ve vedení kroniky již dále nepokračoval. Za toto se mu dostalo uznání a vyhodnocení od ONV a od Okresního muzea v Kroměříži.

Ještě se jen krátce zmíním o jeho velké lásce k lesu a k myslivosti. Podzimní hony byly pro něj nenahraditelnou odměnou za všechnu veřejnou činnost. Myslivost byla zdrojem k načerpání nových sil.

Závěrem chci zdůraznit, že nikdy jsem od otce neslyšela, že co vykonává, dělá pro zisk a peníze. Byl zastáncem pravdy, spravedlnosti a slušnosti. K tomu vedl i nás ve výchově. Touto vzpomínkou chci jemu poděkovat za vše, co vykonal.

Slávka Charvátová, dcera

Nový administrátor Římskokatolické farnosti Rusava

Vážený pane faráři, 1. července 2008 jste byl ustanoven administrátorem Římskokatolické farnosti Rusava. V červencovém čísle Katolického týdeníku Vám Vaši farníci z Klenovic na Hané, Pivína a Dobromilic děkovali za Vaši službu, kterou jste mezi nimi konal 11 let, přáli Vám, abyste na nové vinici Páně pod sv. Hostýnem našel v nových farnících ochotné pomocníky, a také Vám přáli k Vaším 44. narozeninám. Rádi bychom se s Vámi seznámili, a proto bych si dovolil Vám položit několik otázek.

Co byste nám chtěl povědět o svém životě?

Nejprve chci poděkovat za příležitost pozdravit a oslovit občany Rusavy i okolních obcí a farností prostřednictvím Zpravodaje obce Rusava. Mým novým působištěm jsou farnosti Bílavsko, Prusinovice a Rusava. Ve zdejším farním kostele Povýšení svatého Kříže jsem se představil farníkům při mši sv. v neděli 27. 7. 2008.



Administrátor římskokatolické farnosti P. M. Výleta

A nyní k Vaší otázce. Úplně poprvé jsem se rozhlížel po tomto světě uprostřed léta roku 1964. Stalo se tak v kyjovské nemocnici. První svátost, tedy křest, jsem přijal 23. 8. 1964 v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Kyjově. S tímto městem, známým též pro nádherné lidové kroje, je spojeno celé moje dětství a dospívání. Tam dosud žijí moji rodiče a dva bratři. V r. 1979, po ukončení ZDŠ, jsem odešel do Brna na střední zemědělsko-technickou školu, obor zahradnictví. Na škole tehdy panovala přátelská atmosféra a město Brno poskytovalo řadu možností k rozvoji mladého člověka po stránce duchovní,

kulturní, odborné i sportovní. V době, kdy bylo třeba rozhodnout se, kam směřovat dál, ve mně dozrálo povolání ke kněžství. Začátkem r. 1983 jsem tedy podal přihlášku ke studiu na teologické fakultě v Litoměřicích. Tehdy byla jedinou oficiálně povolenou školou pro české a moravské diecéze poskytující přípravu ke kněžství v římskokatolické církvi. Po maturitě a přijímacím pohovoru jsem v létě r. 1983 dostal vyrozumění o přijetí ke studiu na CMBF v Litoměřicích. Ani se nechce věřit, že je tomu již 25 let.

Působil jste ještě na jiných místech než na těch, která jsou uvedena ve zmiňovaném čísle Katolického týdeníku?

Svátost kněžství jsem přijal z rukou otce arcibiskupa mons. Františka Vaňáka 30. června roku 1990. Kněžské dětství, tedy kaplanská léta, jsem prožíval v Hlučíně a v blízkých farnostech Kozmice a Šilheřovice. Následovalo první samostatné působiště, farnost Starý Hrozenkov. Nachází se v malebné krajině Bílých Karpat a příznivci folkloru jistě znají kopaničářský kroj a lidové písně v nezaměnitelném nářečí. V létě r. 1997, kdy zvláště Moravu zasáhly ničivé povodně, jsem se stěhoval na Hanou. Do letošního července jsem působil jako duchovní správce farností Klenovice na Hané, Pivín a Dobromilice. Pro úplnou přesnost ještě dodávám, že farnost Dobromilice jsem měl v péči až od r. 2003. Každé z uvedených míst bylo v něčem odlišné. Tuto přirozenou různorodost vidím jako dar a příležitost také k vnitřnímu pohybu. Je to jako s vodou. Když zůstane stát, zahρνívá. Více osvěžení nabízí horská bystřina, která je pro mě symbolem života.

Co Vás vedlo k tomu, že jste se stal knězem?

Těžko na tuto otázku stručně odpovědět. Nejprve je zde vždy Boží pozvání. Není snadné slovy vyjádřit ono jemné vanutí, jímž Duch oslovuje lidskou duši. Určitě k mé cestě přispělo setkání s několika významnými kněžskými osobnostmi. Byli mezi nimi např. ThDr. mons. Josef Moštěk, ThDr. Bohumil Zlámal, P. Petr Baran, SDB, a řada dalších. Jsem rovněž vděčný za společenství ministrantů, do něhož jsem patřil od 3. třídy ZŠ až do kněžského svěcení. Z této generace kyjovských ministrantů vzešlo šest kněží. Jeden z nich, P. Pavel Burget, v roce 1993 tragicky zahynul necelý rok po vysvěcení na kněze. Pokud máte fotografie z první návštěvy papeže Jana Pavla II. na Velehradě v r. 1990, uvidíte jej při mši sv., jak přidržuje Svatému otci mikrofon. Již mnohokrát jsem se přesvědčil o pravdivosti slov Pána Ježíše: „Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo.“ (Jan 15,16)



Jaké jsou Vaše plány v novém působišti a jaká jsou Vaše očekávání?

Myslím, že v případě kněze je důležité, jaký plán má především Bůh. Mám být přece v jeho službě. Snad to nevyzní příliš zbožně. Opravdu se chci vynasnažit, abych co nejméně bránil Duchu svatému v jeho působení.

A co se týká očekávání? Kdysi mi jedna známá paní řekla v souvislosti s věkem okolo čtyřicítky: „Mládí pryč a do důchodu daleko.“ Zní to sice trochu pesimisticky, ale je to výstižné. Když jedu autem z Prusinovic do Bílavska na faru, vidím před sebou zalesněné svahy Hostýnských vrchů. Napadá mě známé přísloví. „Jak se do lesa volá, tak se z něho ozývá.“ V Bibli najdeme též podobné rčení. „Jakou měrou měříte, takovou se naměří zase Vám.“

Takto bych asi charakterizoval svá očekávání. Výstižně o tom svého času zpívala skupina Buty. Mám na mysli písničku o Františkovi, babičce a topolech kolem rybníka.

Všem občanům, malým i velkým, tenkým i tlustým, veselým i smutným přeji hojnou úrodu. Aby nikomu nescházelo ani nepřebývalo.

*Na otázky odpovídal P. Marek Výleta, římskokatolický farář
Mgr. Ludvík Svoboda, evangelický farář*

Zlínský kraj

Zlínský kraj přispěl na generální opravu varhan v kostele Povyšení svatého Kříže na Rusavě částkou 50 000 Kč. Práce provádí varhanář Dušan Černocho z Přerova a mají být dokončeny do 15. 11. 2008.

Nad Rusavou

Je třetího července, v katolickém kalendáři svátek svatého Tomáše. Avšak letos je to začátek cesty odvahy a vytrvalosti pro poutníky, kteří zahájili cestu ze Svatého Hostýna na Velehrad. A protože jsme si přečetli, že se půjde dnes do Fryštáku přes Rusavu, vydali jsme se do lesa v očekávání, že nám bude přát štěstí. A opravdu – v zákrutu pod námi se začaly objevovat menší i početnější skupiny poutníků. Dospělí nesli prapory, jež dávaly na vědomí, z které farnosti nebo oblasti poutníci přicházejí. Tak jsme se dozvěděli, že jsou z Prahy, z Ostravy, z Opavy, z Velkého Meziříčí, z Havlíčkova Brodu, ale i ze Slavkova pod Hostýnem, z Kvasic i odjinud. Jedna žena na mě volá: „Jsou tu s námi i Francouzi. Podívejte se na jejich prapory!“ Nesla jej poutnice s usměvavou tváří, proto jsem se odvážila ji oslovit. Ona se velice zaradovala a krátká konverzace mohla začít: „Oh, quelle surprise agréable pour moi et mon mari! Au-dessus du village Rusava, au centre de la Moravie, je peux parler par ma langue maternelle – c'est francais!“ (To je pro mě i mého manžela příjemné překvapení! Nad vesnicí Rusava, ve středu Moravy, mohu mluvit svým mateřským jazykem – to je francouzsky!) Prozradila, že jsou z Avignonu, znají naše poutní místa, kláštery (Nový Dvůr), jsou členy poutnických skupin a jejich zatím nejdelší pěší putování vedlo z Avignonu do Lvova a Kyjeva. – Jak obdivuhodné! – Ale čas kvapí a do cíle dnešního putování – do Zlína – je to ještě daleko (čeká je zastávka ve Fryštáku u hrobu p. Ignáce Stuchlého, salesiána).

Loučíme se a já čekám na další přicházející skupinky, radím, kde najdou osvěžující studánku, utěšuji ty nejmladší, že cesta do kopce už brzy skončí a pak se jde stále dolů, a čekám na poslední skupinu, kde je organizátor této výpravy – P. Jan Peňáz z Velkého Meziříčí. Už z dále na něho volám: „Otče, já čtu články od Vás i o Vás!“ Usměje se, zřejmě ho to těší. „Můžete mi říci, kolik vás kráčí z Hostýna?“ „No, rozdal jsem kolem 150 křížků kolem krku.“ Ale hned se někdo ozývá: „Jenže mnozí už křížky měli z domova!“ Takže jich mohlo být kolem 200.

Nabízím malé občerstvení a dovoluji se ještě zeptat: „Otče, dnes je přece takové vedro a Vy v dlouhém tmavém kněžském oblečení! Nemohl byste si je vyměnit za kraťasy a tričko?“ Ani mě nepřetáhl svou poutnickou holí... Usmívá se zase, přiznává se, že ho to nenapadlo... To jen my malověrní!

Přeji další putování s Boží ochranou a slibuji: „Za rok na shledanou zase nad Rusavou!“

Marie Mazalová, Prostějov

Rusava

Když jsem asi před čtvrt stoletím jela autobusem ze zájezdu po Valašsku, v místech kolem Jankovic voněly napravo kupky sena, nalevo v Hostýnských horách se s námi loučila P. M. Hostýnská. Tehdy jsem si řekla: „Budeme-li mít někdy chatku, nikde jinde ji nechci než v tomto líbezném kraji.“ Splnilo se před dvaceti lety, i když na Vyškovsku i Prostějovsku je také pěkných zákoutí... A tak vzpomínám na začátky chatování: chatka bez okapů, bez elektřiny, jednoduchá velká okna, špatná kamna... A přece naše tehdy tři vnučata se každé prázdniny těšila, až vystoupáme na kopec za hřištěm a staneme s přichystaným klíčem u dveří. Bývalo i –16 °C venku, voda doma zamrzlá, ale kdepak odjet! A tak nám z těch dob zůstala jen pěkná vzpomínání...

Kamilka: Dělal jsem na trávě stojky, přemety, kotmelce, hvězdice, různé gymnastické sestavy, skákala přes gumu – někdy ji nikdo nechtěl pro mě držet, chodili jsme pro vodu – já mladší s černou konvičkou, Tom – starší – se žlutým nebo zeleným kýblem. Byli jsme posíláni nasbírat ostružiny nebo maliny na kynuté knedlíky, borůvek bylo vždy málo. Hříby jsme nacházeli tam, kde je dnes vykácený les – kolem „hladné“ studánky. Výlety na Hostýn, to nás bolely nohy a celé tělo, ale jakmile jsme spatřili stánky – krámky a na nich plno věcí, hned jsme si začali vymýšlet, co bychom chtěli koupit... Spaní ve stanu s Jitkou, taky s námi bývaly holky od Majky, Marcel a další... Kytičky z Rusavy natrhané pro mamku doma. S Tomem pěšky do Chvalčova – chtěli jsme tam koupit domek... Umývání hlavy venku, čištění zubů také venku do trávy, učení se na maturitu ve velké posteli – 1. patro u okna, celé prázdniny na Rusavě, nikam jinam jsme nechtěli jet, šuplíky i police zaskládané mými věcmi, v zimě sáňkování – rolování od chaty až dolů ke hřišti – super... Horší bylo tahat sáně nahoru pro další jízdu. Letní kino na Rusavě – naproti Charvátů, pexeso, karty, žolík, zamrzlík, cikán, prší, člověče, ruleta, mikádo... Venku hod na kroužky, jídlo – snídaně, obědy, večere – venku pod slunečníkem. Praní prádla venku v lavórech. Skládání dříví pod chatkou. Pak řezání a sekání a skládání a topení... Hraní venku na schovku. Táboráky – babi hrála u nich venku na housle, já jen v chatě, zpívání národních a jiných písní... Vždy výborné buchty, koláče, táče od babi, kynuté knedlíky s ostružinami, s jahodami a malinami. Smaženice z nasbíraných holubinek – mňam! Brácha se ztratil na celý den v lese = rozjímal... Jednou moc sněhu – krása, všude bílé stromy a keře a na zemi – pohádka... Praskání ohně v kamnech, rozžaté svíčky a při nich stolní hry, četba pohádek, slovička a články z němčiny, Tom se tam učil k závěrečným zkouškám na učňák – s babičkou, psali jsme na papírky podstatná jména na udaná písmena, pak přepočítali a vyhlásili vítěze, jede vláček kolejíček, kolik vozů má? – v prvním veze..., v druhém..., zprvu jsme spávali na matracích ve spacácích...

(Když tam byla Kamilka sama, nemohla se nabažit teplé vody na koupališti – chodila již v 9 hodin po snídani sama, pak jsem jí zanesla přes plot oběd a ona – jako jedna z posledních – se vracívala až po sedmé hodině večer. Mívala jsem o ni strach, tak jsem jí šla naproti pod kopec. Někdy málem i dostala bá bá, že jde tak pozdě. Pak zalehla a vnořila se do hlubokého spánku.)

Irenka: Rusava – pole, louky, lesy a má maličkost... Na naší chatičku nad fotbalovým hřištěm mám jen a jen krásné vzpomínky. Jezdívám tam již od raného dětství. V okolních chatách trávili volné chvíle mí kamarádi a mé kamarádky se svými rodiči nebo prarodiči. Na Rusavu jsem jezdila se svými milovanými prarodiči i v době celých letních prázdnin. Nikdy nezapomenu na procházky pro vodu k „hladné“ studánce, ke Krejcarům pro vajíčka a také na každodenní chození do místního obchůdku pro základní potraviny. Také jsem si oblíbila stále zdokonalované rusavské vyhřívané koupaliště. Túry na poutní místo Hostýn bývaly sice vyčerpávající – to ještě zdaleka nebyla hotová tzv. cyklostezka –, ale chození po hřebenech Hostýnských vrchů má své zvláštní kouzlo – tamější příroda je panensky čistá a půvabná. Na Rusavě a v jejím okolí nenajdete mnoho stop po krutém zásahu člověka. V dnešní uspěchané moderní době jezdím ráda na Rusavu zvláště tehdy, mám-li svého studentského = hektického života až nad hlavu a potřebuji-li tzv. „vypnout“.

Marie Mazalová, Prostějov

Ta naše dědina

Je to již několik let, co z iniciativy obecního úřadu na Rusavě byla svolána schůzka zástupců obce a majitelů chat za účelem projednání některých problémů týkajících se obou těchto komunit. V bohaté diskusi vystoupil také jeden „pan chatař“ a pronesl vskutku světobornou větu: „Vždyť to byla taková pokakaná dědina, a až my chataři jsme to trochu tady zvelebili.“ Že se mu dostalo patřičné odpovědi od našeho souseda, nebudu komentovat, je ale fakt, že pan chatař až do konce jednání už ani nepípnul.

Ta „pokakaná“ dědina totiž existovala už dávno před prvními propagátory myšlenky oprostít se alespoň na čas od rušného městského života a vrátit se do přírody, lidé v této dědině žili životem spořádaným, vzájemně si pomáhali, a např. pohostinství bylo součástí – a to samozřejmě – jejich života. Tuto skutečnost jsem si připomněl při náhodném rozhovoru se známou paní. Při této debatě jsme se také zabývali otázkou tzv. mezilidských vztahů a celkem jsme se shodli, že my méně majetní máme k sobě blíže než ti majetnější. Připomněl jsem si tuto pravdu z doby pro mě dávno minulé, z doby mého dětství. Povídám: „Milá paní, jsem rodák z valašské dědiny jménem Rusava, na živobytí jsme si vydělávali vlastníma rukama v našem malém hospodářství, pozemskými statky jsme nijak neoplývali, ale když jsme např. obědvali a někdo k nám přišel, byl pozván ke stolu: ‚Sedněte, pojezte s nama, co máme, dáme.‘“ Paní se tak na mne nějak nevěřičně dívala a povídá: „Nevím, co si mám myslet. Snad se trochu divím, snad je mně čehosi líto. Já mám totiž sestru v Prostějově, a když k ní přijedu, nenabídne mně ani kafe.“ Tož včil sem sa divil zas trochu já!

Franta Kužel ze Soliska

Poznej svou vlast

Volání dálek, pobyt u moře, touha poznat nepoznané – koho by to nelákalo? Přeji to opravdu každému, kdo si to může dovolit.

Ale – nezapomínáme tak trochu na naši krásnou přírodu, krásné lokality, památky apod., o kterých bohužel třeba ani nevíme?

Je to již několik let, co se mne jedna paní z naší hlavní pošty tázala, kde vlastně ta Rusava je. Na můj dotaz, proč mně tuto otázku položila, odpověděla: „Máme tam jet na dovolenou“ – jednalo se o pobyt v rekreačním středisku Filmových ateliérů na Ráztoce. Chtěl jsem ji trochu poškádlit řka: „Milá paní, od Zlína je to hrozně daleko, představte si – vzdušnou čarou celých 15 km.“ I když se na mne s despektem podívala, popřál jsem jí krásné počasí, milou společnost a následně pěkné vzpomínky.

Po čase mně to nedalo, abych se jí nezeptal, jak byla s dovolenou na Rusavě spojena. Její odpověď byla spontánní: „Aj bych se měla trochu stydět – takovou krásu mám prakticky za žádama a já jsem o tom ani nevěděla!“ Další komentář snad už není ani třeba.

Franta Kužel ze Soliska

Sezóna v kempu Rusava

Léto pomalu končí a tím také provoz v kempu Rusava. I když počasí místy nebylo moc vlídné, přesto bylo v rusavském kempu živo. Hned začátkem června přijelo na třicet karavanů z celé republiky. Vracejí se také rodiny s dětmi, senioři, dětské oddíly, zahraniční turisté, bylo tu 19 malých hasičů z Píkovic s doprovodem hasičského auta a polní kuchyní. Vracejí se sem trampové s kytarami, harmonikami, banjem. Prostě kemp až na malé výjimky se zklidnil a daří se tu udržet pořádek. Spousta návštěvníků se do kempu vrací i několikrát, buď si tu udělají zastávku na přespaní nebo stráví třeba i čtrnáctidenní dovolenou. Mám z toho radost. Největší odměnou je, když vám při odjezdu řeknou: „A příští rok jsme tu zase.“ Plány na příští rok jsou veliké, hodně věcí bychom chtěli zlepšit. V první řadě bych chtěl vymalovat sociální zařízení, zprovoznit hřiště na volejbal. Sprcha s teplou vodou by také nebyla špatná, ale hlavně aby kemp na Rusavě byl klidný a všem se tu líbilo.

Vlastimil Stuška, správce kempu

Zasazení portášské jedle na Klapinově

Dne 19. 4. 2008 v 15 hod. byla na Klapinově vysazena portášská jedle. Je v pořadí již druhá – první jedle byla vysazena 30. 6. 2007 u evangelického kostela. Jedle na Klapinově byla vysazena vedle turistických značek ve výšce 653 m n. m. Zasazení rusavské portášské jedle provedl kaprál Jura Potočků z rusavského portášského sboru. Po zasazení byla jedla polétá slivoviců, aby nám neuschla a dobře rostla. Pak róchli portáši slavnostní salvu. Této portášské akce se zúčastnili portáši z Valašské Bystřice a portáši z Rusavy. Z Rusavy to byli – kaprál Jura Potočků, Petr a Jura Stanovští, Bohuš Škarpich, Franta Sklenář, Juraj Habšuda, Ladá Pavelec a Pepa Hudec Včelínský. Po ukončení akce nám dal kaprál rozchod.

Josef Hudec Včelínský

Dětský den

Je neděle 1. června, krátce po poledni, a já, stejně jako většina obyvatel naší obce, mířím se svou ratolestí na koupaliště. Dnes je Mezinárodní den dětí a Aktivní klub Rusava právě na hřišti za koupalištěm pořádá Dětský den.

Počasí jak vystřižené ze žurnálu, na obloze ani mráček, jen to sluníčko trochu více pálí. Už z dále nás vítá reprodukováná hudba a jásot dalších dětí. Honzik se prvně nemůže rozkoukat z tolika lidí, zajímavých atrakcí, pohádkových postav a především z kamarádů, kterých tady postupně nacházíme bezpočet. Nejvíc ho ale zaujal skákací hrad, kde – aniž by příliš chtěl – je díky poskakování starších dětí vyhazován do výšek a nekontrolovatelných poloh. Brzy jej opouští a procházíme spolu zajímavé soutěže s pohádkovými bytostmi. Celkem nás čeká osm zastavení, po splnění všech úkolů dostáváme v cíli odměnu – tašku, ve které nacházíme fixy, sladkosti, krabici müsli a další drobnosti. Jako bonus pro všechny děti je připraven zákusek.

Mimo tyto pohádkové postavy, které i přes „nepřízeň“ počasí vydržely celou dobu v mnohdy náročných a neprodyšných kostýmech, je připraveno ještě několik dalších

soutěží. Například zatloukání hřebíků do špalku, přetlačování palicemi, psaní na tabuli pozpátku... Za všechny tyto soutěže děti dostávají žetony, které později směňují ve stánku pod slunečníkem za drobné hračky, cukrovinky, psací potřeby a další „cennosti“.

Vše je prokládáno velice oblíbenou, nikdy nekončící hrou házení na kroužky, kterou si oblíbili hlavně dospělí. A speciálně právě pro dospělé je připravena soutěž lyžování, která spočívá v co nejrychlejším navlečení se do lyžařského oblečení, nasazení lyží a „projetí“ dráhy. Bavíme se stejně jako děti...

Samozřejmě nechybí ani tradiční tombola, cen je nespočet, ale stejně všichni ne-trpělivě čekají, jestli právě oni vyhrají 1. cenu – krásnou dětskou ocelovou koloběžku s nafukovacími koly, nastavitelnými říditky... Los nakonec padl na Pepu Bednáře s rodinou. Blahopřejeme!

A to jsme ještě ani nestihli projížďku na koních! Kupujeme si vodu a zmrzlinu k osvěžení, chvíli odpočíváme a Honzík opět zběsile utíká, tentokrát na skluzavku a prolézačky. Kdybych ho s pláčem kvůli pokročilé hodině nesundala dolů, skotačil by v doprovodu hudby a tance některých dětí na hřišti až do teď.

Díky těm z Aktivního klubu, kteří se o tak krásné odpoledne zasloužili!

Lada Urubová

Svatojánské ohně

Na počátek léta, 24. června, připadá tradiční lidový svátek Jana Křtitele. V předvečer tohoto dne se zapalovaly svatojánské ohně, jejichž původ sahá do doby pohanské a patří k oslavám letního slunovratu. Na pahorcích plály ohně, jejichž obliba byla v minulosti daleko větší než jarní pálení čarodějnic. Svatojánskému večeru se přisuzovala magická moc, která měla ochránit hospodářství a dobytek před zlými silami.

A tak nejen proto se rozhodli portáši rusavského desátnictva obnovit tento prastarý zvyk. Letos svatojánský oheň vzplál už v sobotu 21. června, a i když se nás na Klapinově moc nesešlo, myslím, že se tam všem moc líbilo, a příští rok se tam doufám sejdem v ještě hojnější počtu.

kaprál Juráš Jiří Uruba

Putování po Valašsku

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm již několik let pořádá cyklus programů k prezentaci lidové kultury v pořadu Putování po Valašsku. V dřevěném městečku proběhla v neděli 20. července 2008 prezentace obce Rusava a Bystřickohostýnska. Hlavním programem letošního „putování“ se stala valašská svatba z Rusavy, kterou připravil – ve spolupráci se souborem Rusava z Bystřice pod Hostýnem – Valašský krúžek Rusavjan. A protože bez muziky by to nešlo, tedy i ve spolupráci s cimbálovkou pana Františka Stoklasy.

A jaké byly přípravy? Náročné. Náročné zejména pro Rusavjan, který na sebe vzal ten nelehký úkol předvést stovkám návštěvníků dřevěného městečka ukázkou tradiční rusavské svatby se všemi zvyklostmi. Od požehnání rodičů, se svatebním průvodem,

zpěvem a tancem a slavnostním začepením nevěsty. Zeptali jsme se umělecké vedoucí paní Jany Mackové, co všechno předcházelo nedělní prezentaci a z čeho měla obavy. „Vzhledem k tomu, že jsme v loňském roce rusavskou svatbu předvedli na oslavách naší obce, tak bylo možné konstatovat, že jsme měli docela slušný základ. Přesto jsme nechtěli nechat nic náhodě a jednu ze zkoušek jsme směřovali přímo do Rožnova pod Radhoštěm, kde bylo nutné obsáhnout zkoušku hlavně prostorově, ale také dát základ spolupráci se souborem Rusava. A odtud možná pramenily i naše obavy. Než se jelo zkoušet do Rožnova, neproběhla jediná společná zkouška našich souborů, a tak na doladění nepřesností zbyla jen jediná možná zkouška v pátek, těsně před nedělním vystoupením. Dnes jsem ráda, že se obavy nenaplnily a já všem, kteří pro tento program udělali maximum, i touto cestou děkuji.“

Nechyběli ani valašští portáši, kteří symbolicky strážili pořádek v dřevěném městečku před zahájením hlavního programu a svými mohutnými salvami dali do „pozoru“ nejednoho návštěvníka.

Prezentace obce Rusava probíhala také v jednom ze tří stánků, společně s městem Bystřice pod Hostýnem a Chvalčovem, kde mohli návštěvníci dřevěného městečka získat informace od zaměstnanců obcí včetně propagačních materiálů, a ještě něco navíc. Kdo měl chuť, mohl u rusavského stánku okošťovat valašskou slivovicu a nabídnout si kůšček uzeného bůčka a enem tak si povykládat o barz čem.

Úspěch celého dne podpořilo nejen slunečné počasí, které nám v minulých ročnících příliš nepřálo, ale i obyvatelé samotné obce Rusava, kteří se rozhodli strávit společné chvíle v Rožnově pod Radhoštěm. Někteří využili nabídky dopravy autobusem až na místo, ale přibýlo i těch, kteří přijeli vlastní dopravou. Děkujeme všem účinkujícím za milou a důstojnou reprezentaci obce i regionu, a také všem občanům, kteří svou obec přijeli podpořit svou účastí. Valašskému muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm přejeme, aby se jim i nadále dařilo naplňovat odkaz jeho zakladatele Bohumíra Jaroňka, který si přál, aby byl skanzen živým muzeem.

Dana Gajdošová

GIRO pivo de Rusava

Za pěkného letního dne 25. července se uskutečnil již VII. ročník GIRO pivo de Rusava. První myšlenka se zrodila u Pavla Donátka s tím, že je potřeba zjistit, kolik je vůbec na Rusavě restauračních či jiných zařízení, kde se točí pivo. Postupem času se ale skupinka dobrovolníků posunula o kousek výš, a cílem letošního ročníku bylo nejen okošťovat český zlatý mok, ale zmapovat a posoudit kvalitu točeného piva, cenu a služby s tím spojené. V současné době je zákazník čím dál náročnější, takže jsme se mimo jiné zaměřili i na čistotu restaurace a sociálního zařízení a kvalitu obsluhy. Nebyl to jednoduchý úkol, neboť až na výjimky se dá říci, že o hosty je opravdu dobře postaráno. Hodnotící komise byla složena z pěti lidí, z toho 4 „luftáci“ – Jarda Brázdil, Tomáš Šimčík, Pavel Kovář, Milan Stojan a jeden přízvaný odborník z Kroměříže Libor Hučík.

Jaromír Brázdil, Kroměříž

Dětské odpoledne s myslivci

1. srpen znamená nejen pro děti, že se prázdniny právě přehouply do své druhé poloviny. Letos mohly děti v tento den navíc zažít i odpoledne plné her a soutěží pod taktovkou místního mysliveckého sdružení (MS).

Již notnou řádku let patří mezi činnost mysliveckého sdružení pořádání plesů a zábav pro dospělé spoluobčany se snahou získat peněžní prostředky nejen pro zajištění kvalitního krmiva, ale i činnosti spojené s údržbou a zvelebením životního prostředí zvěře.

Tentokrát jsme se však chtěli obdobnou akcí představit i dětem, obohatit jejich prázdninové zážitky a možná v nich povzbudit i zájem o tak krásný koníček, jakým myslivost bezesporu je.

Od 15 hodin mohly děti v areálu koupaliště za doprovodu dětských písniček absolvovat návštěvu stanišť s atrakcemi zahrnujícími nejen plnění sportovních úkolů, ale i vědomostní dovednosti. Mezi nejhojněji navštěvované patřila hlavně střelba ze vzduchovky, ale také střelba z praku, hod šipkami do loveckého terče, chůdy, poznávání zvěře, možnost vyfotit si a pohladit loveckého dravce a další. Na všech stanovištích potom děti za plnění úkolů, a někdy i za snahu, získávaly žetony, které později směňovaly za sladké odměny.

Po kladných ohlasech bychom i v příštích letech rádi na tuto akci navázali a dále pracovali s dětmi i mládeží nejen formou přednášek.

Vladan Daněk, MS Rusava

Aktivní klub sobě

Jak už asi všichni v naší obci ví, Aktivní klub (AK) pořádá nejen pro místní děti během celého roku několik akcí, vzpomeňme např. Kuličkádu, Dětský den, Drakiádu nebo Maškarní ples. Každá z těchto akcí s sebou nese samozřejmě spoustu starostí a příprav, odměnou nám pak je úsměv na tváři všech dětí, jiskřičky v očích a očekávání dalšího možného překvapení, soutěže, odměny...

Ovšem všechny tyto akce by jen za podpory členů AK (těch je k dnešnímu dni 22), a ovšem také manželů, partnerů a dalších rodinných příslušníků či dobrovolníků, nemohly proběhnout. Touto cestou bychom tedy ještě jednou rádi poděkovali všem, kdo se na pořádání zmíněných akcí spolupodílejí. Mnohdy bychom bez jejich pomoci nemohli dosáhnout takové úrovně, které se nám zatím dostává.

A teď tedy proč „Aktivní klub sobě“? Protože právě jen pro členy klubu, jejich protějšky a především děti vypravil AK dne 6. 9. 2008 autobus s cílovou stanicí Rožnov pod Radhoštěm – zábavní park Gibon. Počáteční chaos obsluhy parku vystřídal jásot, smích a povyk nejen dětí, ale i dospělých. Ti se zpočátku zdráhali, ale nedali se dětmi, které se bez rozpaků „vrhaly“ do všech atrakcí, zahanbit. Někteří z nás dospělých „přežili“ (stejně jako děti) adrenalinovou perličku ZORB v délce 85 m, G-jump vysoký téměř 11 m a zvládli i (někteří tedy jen částečně) visitou překážkovou lanovou dráhu dlouhou 423 m, která zahrnuje 30 úseků se 162 překážkami ve výšce 2,4–5,9 m. Tu nejbravurněji ze všech zvládl Pepa Bednář v „šupákoche za pajsku od pana Wonga“.

Menší děti (ale i někteří dospělí) okupovaly dětský park se skluzavkami, trampolíny, houpačkami, prolézačkami, minigolfem a dětskou překážkovou dráhou. Časový úsek 4 hodin původně vymezený na park Gibon nestačil, mnozí s vyplazeným jazykem a prázdným žaludkem, zato s hlavou plnou zážitků a dojmů sotva stačili za téměř 5 hodin doběhnout do autobusu. Ten zamířil dále na Pustevny. Tam nás (téměř všechny) čekal další zážitek – sjezd v délce 6 km z Pusteven na Ráztoku v Trojanovicích na profi koloběžkách! Odtud nás zpět nahoru na Pustevny vyvezla sedačková lanová dráha – pro některé opět nezapomenutelný zážitek! Po další hodině, kterou každý trávil podle svého (někteří teprve obědvali, jiní se kochali krásou okolí či nakupovali upomínkové a sladké dárečky), jsme upachtění, znavení, zato ale plní zážitků zamířili domů na Rusavu.

Ještě nakonec bych ráda připomněla, že tato akce byla pouze pro členy AK a jejich rodinné příslušníky. Tímto tedy zveme další zájemce, kteří se chtějí přidat k našemu spolku, ať neváhají a kontaktují nás. Tento výlet, na jehož uskutečnění si AK vydělal pořádáním zábavy v červnu na koupališti, byl vlastně takovou „odměnou“ členům za to, že se aktivně podílejí na všech akcích, které pořádáme.

Lada Urubová

Plánované akce

Čas běží rychleji, než bychom chtěli, a tak nezbývá než využít každé příležitosti a aktivně trávit každou volnou chvíli, kdykoliv se nám nějaká aktivita nabízí.

A tady je poslední nabídka tohoto roku:

- 18. 10. 2008 – Drakiáda (Aktivní klub)
- 8. listopadu – setkání s důchodci (obec Rusava)
- 29. listopadu – Mikulášský jarmark (obec Rusava)
- prosinec – turnaj v malé kopané (Sportovní klub)

Místní akční skupina Podhostýnska uspěla v Programu rozvoje venkova ČR na období 2007–2013

Místní akční skupina Podhostýnska (MAS Podhostýnska) je místním partnerstvím veřejných a soukromých subjektů, které působí na území 15 obcí: **Bystřice pod Hostýnem, Blazice, Brusné, Chomýž, Chvalčov, Jankovice, Komárno, Loukov, Mrlínek, Osíčko, Podhradní Lhota, Rajnochovice, Rusava, Slavkov pod Hostýnem a Vítovice.**

Toto občanské sdružení bylo založeno z iniciativy Podhostýnského mikroregionu v roce 2006 v rámci projektu „Trvale udržitelný rozvoj Podhostýnska“, financovaného z operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství. V současnosti sdružuje MAS Podhostýnska celkem 34 členů, z toho 15 zástupců obcí,



7 zástupců neziskových organizací a 12 podnikatelských subjektů. Cílem MAS je podpora trvale udržitelného rozvoje regionu, zvyšování kvality života na venkově, podpora cestovního ruchu s využitím přírodního a kulturního potenciálu území, péče o krajinu a podpora venkovského podnikání a zemědělství. Od roku 2007 je MAS Podhostýnska členem Národní sítě MAS.

V roce 2007 byl zpracován střednědobý koncepční dokument – Strategický plán LEADER 2007–2013 (SPL) „Společnou cestou k budoucnosti podhostýnského regionu“, který analyzuje území regionu z hlediska vybavenosti, hospodářské situace, lidských zdrojů, definuje zásadní problémy území a navrhuje priority k rozvoji. V prosinci 2007 se MAS Podhostýnska ucházela o dotaci z Programu rozvoje venkova na období 2007–2013, opatření IV.1.1 Místní akční skupina. V červnu 2008 schválil Státní zemědělský intervenční fond celkem 48 žádostí místních akčních skupin z celé ČR, přičemž jednou z podpořených MAS, vybraných k financování na léta 2007–2013, byla právě MAS Podhostýnska. Ta obdrží každoročně finanční prostředky na realizaci projektů, o které se mohou ucházet veřejné, neziskové a podnikatelské subjekty, které mají na území MAS Podhostýnska své sídlo či zde podnikají. O přerozdělování přidělené dotace z programu LEADER mezi jednotlivé žadatele na jejich projekty bude rozhodovat sama MAS Podhostýnska, resp. její orgány: programový výbor, výběrová komise a valná hromada.

Vize MAS Podhostýnska na období 2007–2013:

Podhostýnský mikroregion bude:

- turistickým cílem nabízejícím kvalitní služby a infrastrukturu pro zimní i letní rekreaci;
- místem nabízejícím svým obyvatelům kvalitní životní podmínky pro trvale udržitelný život, otevřený novým lidem;
- nabízet živnostníkům a drobným podnikatelům příznivé podnikatelské prostředí.

Snahou místní akční skupiny je a bude i nadále prohloubení spolupráce veřejných a podnikatelských subjektů regionu, tak aby veškeré aktivity směřovaly k celkovému rozvoji území Podhostýnska.

Strategický plán LEADER 2007–2013 „Společnou cestou k budoucnosti podhostýnského regionu“ je základním koncepčním dokumentem MAS Podhostýnska, jehož prostřednictvím může MAS čerpat finanční prostředky z osy IV Programu rozvoje venkova, opatření IV.1.2 Realizace místní rozvojové strategie. Strategický plán LEADER je sestaven ze 7 fichí. Jednotlivé fiche popisují oblasti podpory, na které mohou žadatelé podávat individuální projekty.

FICHE 1 – Trvale udržitelný rozvoj obcí podhostýnského regionu: V rámci této fiche budou podporovány projekty zaměřené na zlepšení vzhledu obcí, zkvalitnění podmínek pro bydlení obyvatel a zvýšení atraktivity území pro návštěvníky.

FICHE 2 – Občanské vybavení a služby: Fiche je zaměřena na stavební obnovu a výstavbu objektů pro volnočasové aktivity, činnost spolkových organizací, péči o děti, vzdělání, sport, sociální služby, veřejnou správu a základní obchodní vybavenost.



Paní Marie Mozolová oslavila 99 let



Naši malí prvňáčci



Putování po Valašsku – Rožnov pod Radhoštěm



Rusavská svatba v Rožnově pod Radhoštěm





Účastníci Rusavské 50ky – František Strýček a junior Jan Uruba

SPORT CENTRUM 
www.sport-centrum.info **Holešov**

Tovární 1081, Holešov, tel: 573 398 434

bazén | fit-centrum | sportcycling | squash | sauna
solária | masážní bazén spa profi | restaurace sport





Svatojánský oheň vzplál i na Rusavě



Dětské odpoledne s myslivci, sokolník Vladan Daněk



*Pokus o dolování manganu na Rusavě
– zavalená šachta*



Tlustice





Vysazení portášské jedle na Klapinově



Aktivní klub na profi koloběžkách

PLASTOVÁ OKNA A DVEŘE

zaměření ■ dodávka ■ montáž ■ zapravení

Nově otvíráme pobočku v Bystřici pod Hostýnem, Náměstí 74, tel.: 736 732 441



Při uzavření smlouvy do 31. 10. 2008
digitální teploměr a vlhkoměr za 1 Kč
Hranice n. M., Náměstí T. G. Masaryka 88
tel.: 581 602 207
Valašské Meziříčí, Náměstí 91
tel.: 571 610 413

malina.okna@seznam.cz

www.malina.wbs.cz

- * parapety *žaluzie
- * Gealan - 6komorový profil
- * KBE - 5komorový profil

akce do 31. 10. 2008

SLEVOVÝ KUPÓN 10%
na doplňky

V1741

při předložení tohoto inzerátu



FICHE 3 – Obnovení kulturních a historických hodnot venkova: Fiche je zaměřena na vypracování studií nebo programů k ochraně kulturního dědictví venkova a na investice spojené s udržováním, obnovou, zhodnocením nebo využitím kulturních památek, památkově významných území, kulturních prvků vesnic a krajiny a na budování expozic s vazbou na místní kulturu a tradice.

FICHE 4 – Nová šance a příležitost pro venkov 2007–2013: Podpořeny budou projekty související s investicemi do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou výrobu.

FICHE 5 – Nebojíme se podnikat! Projekty v rámci fiche by měly být zaměřeny na zakládání nových a rozvoj existujících mikropodniků vč. nových živností v oblasti výroby a zpracování, a to se zaměřením na řemeslnou a doplňkovou výrobu s využitím místních zdrojů mimo zemědělské výroby.

FICHE 6 – Diverzifikace zemědělství: Podporovány budou aktivity zvyšující diverzifikaci činností zemědělských subjektů směrem k nezemědělským činnostem.

FICHE 7 – Podpora zvyšování kvality služeb v cestovním ruchu: Fiche je zaměřena na rozvoj cestovního ruchu na Podhostýnsku. Podporováno bude budování služeb pro turistiku, výstavba budov a ploch pro sportovně-rekreační vyžití s využitím pro letní i zimní turistiku.

Kancelář MAS Podhostýnska, o. s.

Rusava 248, 768 41 Rusava

Kontakt: Ing. Ludmila Švitelová, manažer

tel.: 739 344 124, 573 330 684

e-mail: svitelova@mas-podhostynska.cz

Další informace naleznete na stránkách www.mas-podhostynska.cz

Mgr. Kateřina Zavadilová

Rozloučení s předškoláky

NAŠE ŠKOLA

Závěr školního roku je naplněn spoustou aktivit a akcí pro děti. Významnou akcí a zároveň mezníkem v životě dětí je rozloučení s mateřskou školou. Každý rok se ve spolupráci se starostou obce koná na obecním úřadě v obřadní síni slavnostní „**Rozloučení s předškoláky**“. Akce se účastní naši předškoláci, rodiče, starosta obce, učitelky mateřské školy a pan Hradil, který celou akci vždy dokumentuje.

O slavnostní zahájení se postaraly samy děti krátkým programem, a poté následoval proslov pana starosty, kdy zdůraznil podíl rodiny jako celku při výchově dětí. Zároveň připomněl významný podíl mateřské školy, kde děti získaly přiměřené dovednosti jako první ucelené základy pro jejich další učení a vzdělávání.

Krátkým proslovem se připojí i učitelky mateřské školy.

Děti dostávají kytičku, knížku a pamětní list. Na závěr celé akce se děti před školou vyfotografují.

Absolventy mateřské školy můžete poznat i vy na nástěnce u obecního úřadu.

Na co se děti, které jdou do školy, nejvíce těší? No přece na přestávky!

Přejeme dětem hodně úspěchů, kupu jedniček a moc dlouhé přestávky, aby stihly proběhnout školní chodby.

*Dana Válková a Lucie Rýdlová
učitelky z mateřské školy*

Škola začíná

V pondělí 1. září jsme slavnostně zahájili nový školní rok 2008/2009. Přivítali jsme 6 nových prvňáčků, kteří jistě přišli do školy s určitou zvědavostí a netrpělivostí. Přivítali jsme také novou paní učitelku z Bystřice pod Hostýnem Mgr. Alenu Mařovou, která bude učit 3. třídu.

V současné době má naše škola v 1.–5. třídě 50 žáků. Žáci jsou z Rusavy, Brusného, Hlinska pod Hostýnem a Chomýže. Školní družina je naplněna do výše 25 žáků.

Všem žákům jsem popřála hodně úspěchů a radosti z učení. Učitelům a rodičům hodně trpělivosti a lásky, která je třeba při výchově mladé generace.

Nezapomněl přijít také starosta obce pan Bohumil Škarpich, který nám všem popřál hodně úspěšný a klidný nový školní rok.

V letošním školním roce budeme již druhým rokem učit podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Svobodná škola“. Na školním vzdělávacím programu pracoval celý kolektiv pedagogických pracovníků naší školy. Program je přizpůsoben všem žákům na míru, respektuje různé druhy inteligence a různé styly učení, poskytuje individuální přístup všem žákům, vede k větší samostatnosti. Odpadá tak memorování a žáci se učí v souvislostech.

Ještě jednou úspěšný a prací naplněný školní rok.

Mgr. Jana Podolová, ředitelka školy

Prázdninové lenošení

2. třída

Ja jsem bila v Čechach ja jsem viděla hada

Adélka Stiborová

Bil jsem na dovolené bil jsem tam ve skalách já jsem vilezl nahoru uplně nahoru.

Kubíček Holloši

Stavíme ze dřeva pergolu.

Jarda Klimek

Já jsem bil na helFštině a na Slovensku a v Praze a viděl sem tam Pana Prezidenta a bil sem na počítači.

Kubíček Podola

Na benzince jsem pracoval a já jsem bil v turecku.

Dominik Filipec

Já z bráchou lezeme na hrad křídlo máma táta a Adam čekají pod borovic a kousek dál sme viděli lišnoru a ještě fjalového a zeleného šneky.

Petka Macůrková

Já jsem bila v Praha. Já jsem procvičovala do školi.
Já jsem bila v zoo.

Sabinka Kamencová

Hrála jsem si s panenkami. Já jsem jezdila na kole.

Magdalénka Janošová

Mi jsme jezdili na kole vodilismesi Puntů. Bili jsme u babički.

Ivanka Greineckerová

Byla jsem na dovolené v Egyptě. Byla sem v zoo. Byl tam lev opice a tučňáci a lachtani tigr medvěd ušaté lami a zebra a žirafi.

Bára Gajdošová

3. třída

Byla jsem u moře. Koupala jsem se ve slané vodě. Měla jsem každý den velkou zmrzlinu. Měli jsme hotel v Pakošťaně. Ležela jsem ráda na pláži. Byli jsme na lodi na velký výlet na ostrov, který se jmenoval Kornati. Viděla jsem šest delfínů.

Lucie Křížková

Já jsem byla v Chorvatsku u moře, byla jsem tam na týden. Pak jsem byla u tety ve Slavkově u Brna a šli jsme na koupaliště a tam jsem se s tetou naučila plavat. Teta má psa Ketynu. A s Ketynou a s tetou jsme si hráli.

Anna Dvorníková

Já jsem o prázdninách nelenošila. Byla jsem u taťky v Loukově. A jezdila jsem na koni a hlídala jsem malou Verunku. A potom jsem přijela domů a tam byla teta a kamarád. A druhý den jsme byli na koupališti. A já s tím kamarádem jsme byli pořád ve vodě.

Klára Sehnálková

4. třída

Hned první den prázdnin jsem spala ve staně. Pak jsem byla na prázdninách u babičky a dědy, ale taky u tety v Holešově. Potom jsme jeli na dovolenou na Ostrožskou Novou Ves. Bylo tam krásně. Po dovolené jsem jela na tábor do Beskyd Kněhyně. Hned první den jsme vyrazili ke koním. Paní nám řekla o bezpečnosti u koní. Druhý den ráno nás učili jezdit klusem. První jela Eliška, pak Katka. Když jela Katka, kůň se urval z vodítka a rozběhl se proti nám. Já jsem říkala Hance, že Katka určitě poprosila, aby mohla jet sama, ale Hanka do mě žduchla a řekla mi, že ten kůň se urval z vodítka. Třetí den jsme jezdili na madlech a bylo to těžké. Čtvrtý den jsme jeli na projížďku. Pátý den jsme měly slalom a překážku, ale velmi nízko. Vyhráli jsme třetí místo. Jeden kůň se splašil a shodil malou holku. Každý den jsme si čistili a chystali koně skoro sami. Když jsme jeli čtvrtý den na vyjíždku, byli jsme rozdělení do dvou skupin. V jedné bylo šest a ve druhé sedm. První jela skupina ve které bylo 6 dětí. Pak jela sedmičlenná skupina. Když odjela 7členná skupina, jeli jsme čistit boxy a koně. Pátý den odpoledne jsme jeli domů.

Aneta Dvorníková

Letošní prázdniny jsem byla v Čechách. Byli jsme na borůvkách. Bylo tam moc fajn. Taky jsme byli na houbách a byli jsme se podívat na chaty. Potom jsme jeli dom 5 hod. Pak jsme byli na děckým dnu, který pořádalo myslivecké sdružení Křídlo.

Zuzana Očadlíková

Letos o prázdninách jsem byla v Praze. Za tetou a za bratrancem. Byli sme na koupališti já s tetou jsme jezdili na tobogáně. Byli jsme v kině na Raftácích. Jela jsem poprvé metrem. Jezdili jsme na čtyřkolce.

Dominika Klimková

5. třída

Letošní prázdniny jsem prožil v Řecku. Ubytovali jsme se tam a šel jsem do bazénu. Večer jsme šli na večeři. Druhý den jsme jezdili na čtyřkolce a pak jsme jeli do aquaparku a tam jsem si užil nejvíc. A letěl jsem do Řecka letadlem a to se mi líbilo nejvíc.

Michal Ševčák

Tyto prázdniny jsme byli na Bystřičkách. Martínek jezdil na malém nafukovacím člunu a málem dopadl jak Titanic a pak jsme chytali ryby a chytli jsme tři a z toho jednu chytl Martínek. Pak jsme našli ubytování v malé, ale útulné chatě. A na druhý den jsme se procházeli po hrázi a důle bylo hodně malých ryb a najednou mezi ně vplul velký kapr.

Pavel Sovadina

Dobrý den, tady nadace...

Nadace Děti-kultura-sport vznikla v roce 2000 z potřeby pomáhat nemocným, ale i zdravým dětem a mládeži. Již od založení se nadace zaměřila na shromažďování prostředků jak pro zabezpečení sociálních a zdravotních potřeb dětí a mládeže, tak pro jejich osobní rozvoj v oblasti vzdělávání, kultury a sportu.

Díky štědrým dárcům a propracované koncepci systematické podpory tak nadace pomohla již stovkám organizací a jednotlivců.

Stěžejním programem Nadace Děti–kultura–sport je každoroční vyhlašování celkem pěti grantů. O příspěvek se mohou přihlásit jednotlivci i organizace působící na území Zlínského kraje. Stačí pouze ve stanovených termínech předložit žádost a základní projekt, který následně posuzuje grantová komise, jež rozhoduje i o výši jednotlivých příspěvků.

Jedná se o těchto pět okruhů: kultura, sport, školství a zájmová činnost, zdravotní a sociální oblast, církev.

Záštitu nad projektem finanční podpory převzal hejtman Zlínského kraje Libor Lukáš. Slavnostní vyhlašování výsledků grantového řízení a předání symbolických šeků se vždy účastní množství významných osobností společenského, politického, kulturního, sportovního i církevního života.

Naše mateřská škola byla na základě projektu jednou z mnoha obdarovaných škol. V neděli 22. června 2008 převzala učitelka Dana Válková symbolický šek pro děti v MŠ. Peníze jsou určeny podle projektu na zakoupení hraček.

Jménem dětí naší školy byl zaslán nadaci děkovaný dopis, jehož znění uvádíme.

Vážená Nadace Děti-kultura-sport,

jménem našich dětí i nás pedagogických pracovníc vám patří naše poděkování za udělení příspěvku z projektu „Milionového grantu“.

Tento příspěvek je pro nás jako malou mateřskou školu velmi významný, nejen svojí výší, ale především podporou i malých projektů.

Přejeme vám do další činnosti hodně úspěchů a spokojených dětí, které mohou tímto obohatit svůj pobyt ve školských zařízeních.

Dana Válková, učitelka MŠ

PŘÍRODA KOLEM NÁS, EKOLOGIE ...

Návrat k bylinám

CRASSULA MULTICAVA Lem. – Tlustice

Je tomu už hezkých pár let od doby, kdy jsem přispíval téměř pravidelně svými články o bylinách do našeho rusavského Zpravodaje. Mohl bych přímo konstatovat, že to bylo ještě v minulém století. No prostě jsem již pamětník, co pamatuje na pětník, halíř a plechový talíř... V mezidobě jsem zabrousil na jiná, poněkud ožehavější témata, než je téměř neutrální téma bylin, což způsobilo nepřehlédnutelnou polarizaci obyvatel naší malé vsí, až posléze lítaly i třísky... Jak se pak ještě několikrát ukázalo, názorové střety jsou docela užitečné, poněvadž umožňují vidět skutečnost v mnohem čitelnější podobě. Nicméně zanechám mlhavé rekapitulace a prozradím, že se hodlám k tématu bylin opět vrátit, a pokusit se o to, pokud možno, nekonfliktním způsobem. Jako doposud hodlám psát pouze o těch bylinách a „léčivkách“, se kterými mám alespoň částečnou osobní zkušenost.

Je jistě ještě mnoho zajímavých, mnou dosud nezmiňovaných bylin rostoucích v našem okolí, či se alespoň sem tam objevujících na různých místech podle toho, před čím „prchají“ za podmínek ke spokojené vegetaci. Jako první bylinu pro návrat na stránky Zpravodaje jsem si však vybral nikoliv volně rostoucí (alespoň jsem ji v našich lukách zatím nepotkal), ale bylinu pokojovou, zahradní až skalkovou, známou spíše jako okrasnou. Jde o tlustici (latinsky *Crassula multicaeva*), zdobící nejednu skalku či zahrádku, aniž by její pěstitel tušil, že má kromě okrasné spanilosti i léčivé účinky. V čeledi tlusticovitých najdeme mnoho příbuzných rostlin, jako jsou například rozličné rozchodníky, netřesky nebo calanchoe. Podobně jako netřesk střešní jsem tuto rostlinu nenašel v žádné bylinářské publikaci, takže nemohu citovat žádné jiné léčitelské zkušenosti než ty své skromné.

Abychom neopomněli úvodní botanický popis, dovolím si citovat z literatury pár informací o původu a výskytu této rostliny. *Crassula multicaeva* pochází údajně z jižní Afriky, kde se vyskytuje v provinciích Mpumulanga, Natal a Cape. Rozšířila se do mnoha subtropických a tropických oblastí světa, např. do Kalifornie, na Havajské ostrovy, Madeiru, Kanárské ostrovy, do Austrálie, na Nový Zéland. Mnohde má její šíření invazivní charakter (např. v Makaronésii se objevuje masově při okrajích vavřínových lesů). V jižní Africe prý roste v lesních lemech, kolem řek, na březích potoků a v pobřežních křovinách. Jinde se šíří ze zahrad, objevuje se na vlhkých skalách, na starých zdech a střeších, podél cest, v příkopech, na náspech, v pásmu od pobřeží až do 700 m n. m.

Tlustice je vytrvalá bylina, až 40 cm vysoká, listy v prázemní růžici vstřícné, eliptické až obvejčité, dužnaté, 2–5 × 1,5–4 cm. Květenství hustě rozvětvené, květy drobné, čtyřčetné, koruna hvězdovitá, bílá až načervenalá, na severní polokouli vykvétá od ledna do června při pokojovém pěstování. V mém případě roste venku a drží krok s ostatními bylinami, což znamená, že se probudí v období od května do června a rozkvetne během července až srpna. V bezmrazých oblastech se pěstuje v zahradách – já mohu ze své zkušenosti říci, že je skutečně citlivá na silné mrazy, ale nakonec se stejně znovu probere k životu. Takže ani v našich „drsnějších“ podmínkách není její pěstování beznadějně.

Z internetových zdrojů jsem dále vyčetl překvapivou informaci, že v jižní Africe se používá v tradiční medicíně, především jako dávidlo. Podobně jako v Evropě netřesk, slouží také tato rostlina na jihu Afriky jako talisman proti bleskům. O jejím dávicím účinku nemohu nic sdělit, neboť jsem jej doposud nevyzkoušel. Na dávení používám jiné, účinnější metody, například sleduji některé vnitrostátní události, rétoriku politiků nebo televizní krváky. Ani protibleskové účinky nemám odzkoušené, poněvadž jsem doposud neměl trpělivost posadit se při bouři do zahrádky vedle naší tlustice a čekat, zda do mne praští nebo uhoří blesk.

Pro zvědavé návštěvníky internetu ještě uvedu, že v angličtině se rostlina jmenuje „*fairy crassula*“, ve španělsky hovořících zemích se nazývá „*crásula rosada*“. Není ani vyloučené, že rostlinu „*Crásula*“ znal i hrabě Drácula.

Odrůda tlustice, kterou tady opěvuji, má zajímavou schopnost „vytahovat“ vnitřní podkožní záněty, a to velmi šetrným způsobem na rozdíl od tradiční „černé masti“, která agresivně vyhlodává postižené místo a zanechává po sobě přímo „krátery“. Víím, o čem mluvím, poněvadž mne před lety na dovolené ve Slovenském ráji uštkla nějaká jedovatá moucha (možná to byl docela obyčejný ovád – hovado, který předtím strkal rypák do nečistých záležitostí).

Vyvinul se docela intenzivní vnitřní zánět, který bylo třeba urychleně zablokovat v jeho rozmachu. Poněvadž v tom okamžiku nebyla po ruce žádná vhodná bylina a nalezený jitrocel nezabral, byl jsem nucen navštívit místního ranhojiče (lékaře). Tento se, při pohledu na mou zanícenou nohu tmavě rudé barvy a tvrdosti valašské palice, zděsil a okamžitě mi aplikoval černou mast ze svých zásob. Vzhledem k tomu, že jsem měl před sebou ještě několik dní pobytu, stačila mi zázračná mast do doby odjezdu domů vykousat do nohy důlek, do něhož se pohodlně schoval můj palec tak, že splýval s povrchem nohy. Po návratu domů jsem mast zavřel do klece a začal okamžitě aplikovat na postižené místo listy tlustice a mezi výměnou listů jsem ránu oplachoval výluhem z arniky. Za 14 dnů jsem dostal zánět z nohy ven a díky arnice se zacelila i černou mastí vyhloubená jáma, takže mi zůstala jen vzpomínka, a nikoliv památka v podobě „černého důlku“ jako po velké černé neštovici.

Aplikace tlustice je poměrně jednoduchá, vyžaduje jen trochu zručnosti při odstraňování povrchové vrstvy z listu. Tím jsem již předběžně naznačil, že používanou částí je šedozelený dužnatý list oválného tvaru. Na zarudlé místo většinou vystačíme s jedním až dvěma listy, ze kterých nožem stáhneme horní vrstvu, takovou tenkou slupku. Objeví se dužnina listu, šťavnatě sytě zelená, a touto stranou pak list přiložíme na stonající místo. Loupání je podobné jako při stahování tenké slupky z uvařených nových brambor. A jak jsem již podotkl, je třeba trochu trpělivosti a zručnosti. List můžeme překrýt ještě tampenem a kouskem mikrotenu (vystříhnutého z mikrotenového sáčku, do něhož dostáváme v našem obchůdku některé potraviny, třeba koláčky) a ohleduplně zafixovat, aby držel na místě, kde má léčit, a necestoval nazaďbůh po těle. List bude postupně vysychat, takže pokud ztratí léčivou šťávu, vyměníte jej za další listovou náplast a nechte působit. Toto opakujete až do okamžiku vyhojení. Postupně si všimnete, že se zánětlivý kanálek propojil s povrchem a že zarudnutí začíná blednout, až úplně vymizí. A máte vyhráno. Podobně, mnohdy ještě intenzivněji, léčí vnitřní podkožní záněty plátek vnitřního vepřového sádla, které se i v dnešní konzumní době dá sem tam sehnat. Ale to je již kapitola živočišná, nikoliv rostlinná. Tlustice i vnitřní sádlo vás může takto ušetřit setkání s chirurgickými nástroji a vaší zdravotní pojišťovně ušetří zbytečné náklady. Je samozřejmé, že jako u všech ostatních bylin nejde o všelék, ale o užitečnou alternativu pro případy, které jsou takto řešitelné. Zřejmě se vám nepodaří pomocí tlustice rozehnat zánět slepého střeva, ledaže by se vám podařilo nějakým trikem dostat list dovnitř a přiložit jej přímo na místo. Pořád ale ještě zbývá dost nepříjemných situací, které za pokus s tlusticí nebo vnitřním sádlem stojí. Takže hrrr na krtice, furunkly a zarudlé tvrdky.

SLIČNÁ DÁMA TLUSTICE – POSTRACH KAŽDÉ KRTICE

Petr Neumann, bylinářský učeník

Pokus a dolování manganu na Rusavě

Před řadou let jsem se dozvěděl z článku prof. Františka Sojáka o pokusu těžby manganu na Rusavě. Článek jsem našel ve sborníku *Příroda jihovýchodní Moravy I.*, vydaném Oblastním muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně v roce 1960.

Dalším pátráním jsem pak zjistil další podrobnosti týkající se pokusů o dolování, ke kterým došlo někdy ve 20. letech. Pátrání po ložiscích manganu prováděl lesmistr

Příkryl (nebo Příbyl) z chvalčovského revíru. Hledání proběhlo na více místech, např. u Arnoštova mostu ve Chvalčově, v Loukové a také na Rusavě.

Podle slov geologa dr. Adalberta Liebuse z roku 1925 šlo na Rusavě o dvě místa: šachtu východně od katolického kostela, jež byla v roce 1925 již opuštěna, a dále štolu v blízkosti této šachty, která tehdy vedla asi 25 m hluboko do svahu hory Pardus. V této štole byly na třech místech zjištěny lavice mocné 15–30 cm, nalézající se v pestrých jílech a obsahující asi 15 % manganu.

Celkové výsledky těchto důlních pokusů ale nakonec nebyly úspěšné. Vedly k naprostému finančnímu vyčerpání lesmistra Příkryla (Příbyla), a tak byly zastaveny.

Pátráním v terénu se mi podařilo za pomoci Josefa Hudce Včelínského nalézt pozůstatky zmíněné štolu na svahu Pardusu. Štola je dnes, po vyhnití výdřevy, pochopitelně zavalena a vytéká z ní pramen vody. Předpokládám, že několika starším občanům obce je znám původ tohoto pozoruhodného místa. Soudím tak podle názoru majitele pozemku, s nímž jsem hovořil. Jinak je ale celá věc již dávno zapomenuta. Zapomenuto je i jméno lesmistra, který důlní pokus inicioval. Nevím tedy, zda se jmenoval Příkryl nebo Příbyl. Snad se najde pamětník, který pomůže celou věc osvětlit. Snad si někdo vzpomene i na neslavný konec financování těchto důlních pokusů, které podle ústního sdělení několika osob přivedly jejich původce až k velkému osobnímu strádání.

Dalibor Kolbinger, Hulín

Historie sokolnictví na Rusavě

Dávní Egypťané věřili, že na počátku času panoval na zemi chaos. Pak neznámý tvor zasadil do půdy malého ostrůvku klacík. Jakmile klacík vězel pevně v zemi, snesl se na něj z temnoty sokol. S ním přišlo i světlo, opadly vody a objevili se lidé. To byl začátek...

„Sokolnictví by mělo být povýšeno na umění, protože je to jediný oduševnělý způsob lovu, který svou povahou patří ke skutečnému umění. Lidé mohou čtyřnohého tvora ovládat násilím a jinými prostředky, zato ptáka, který krouží vysoko ve vzduchu, může zajmout a vycvičit jen lidský duch. Vítězství lidského ducha nad nejsvobodnějším ze zvířat, nad dravcem, který se po vypuštění na pěst vrátí, i když to odporuje jeho přirozenosti, ne proto, že by pohrdal svobodou, která mu byla zdánlivě darována, ale proto, že se vrátit musí, přinucen géniem člověka, který ho drží neviditelným poutem.“ (Bedřich II. z Hohenštaufu)

I v naší obci můžete potkat sokolníka nesoucího svého cvičeného dravce na rukavici, nebo jej zahlédnout, jak odpočívá na svém posedu u domu svého rovnocenného přítele – sokolníka. V současné době je zde možno vidět sokola stěhovavého, rarocha velkého, sokolího křížence a káně Harrisovo.

Historie sokolnictví na Rusavě sahá do poloviny 80. let minulého století. Tehdy se do rukou žáka 6. třídy Dalibora Holého dostala jediná dostupná literatura – knížka Sokolnictví (vydal Z. Sternberg). V roce 1975 cvičí svoji první poštolku a absolvuje své první sokolnické setkání. Roku 1977 získává prvního jestřába, se kterým úspěšně loví. V tomto období se začíná se zájmem věnovat dravcům i Milan Zachara. Oba se aktivně věnují sokolnictví a jejich snaha směřuje k získání možnosti provozovat sokolnictví

(jako formu biologické ochrany) i během základní vojenské služby na některém z vojenských letišť. Daliborovi se tohle přání plní a svou službu absoluuje na letišti v Čáslavi a i po ukončení ZVS zůstává na letišti jako civilní pracovník. Milan už tolik štěstí neměl – protože měl strýce v USA, byl pro tehdejší režim nedůvěryhodným a vojnu absoluuje bez dravce. S příchodem rodiny a dalších pracovních starostí jsou oba postupem času nuceni vzdát se svých dravců.

Až v roce 2004 znovu na Rusavě sokolnictví obnovuje Vladan Daněk, který cvičí svoji první poštolku a opět k tomuto vznešenému koníčku přivádí Milana Zacharu a následně i Dalibora Holého. Tito dokonce nacházejí ve svém koníčku i zaměstnání a nyní provozují sokolnictví profesionálně na letišti Ostrava-Mošnov.

Všichni výše jmenovaní vám rádi sdělí jakékoliv informace týkající se sokolnictví, a budete-li mít zájem, rádi vám předvedou krásu i náročnost soužití s dravým ptákem.

*Vladan Daněk, MS Rusava
Sokolnické středisko Uherské Hradiště*

Baterie nepatří do běžných popelnic!

Baterie obsahují nebezpečné látky, které by se neměly dostat na standardní skládku. Proto vás prosíme, využijte nově instalovaný sběrný box společnosti ECOBAT, který najdete **před prodejnou potravin Fr. Strýčka v přízemí obecního úřadu**. Přes prodejnu potravin je zajištěn také zpětný odběr baterií – odložené baterie budou recyklovány nebo bude provedena jejich ekologická likvidace.

A jaký je systém třídění? Všechny sebrané baterie a akumulátory míří do jednoho centrálního skladu firmy EuroBattery v Kladně.

Na poloautomatických linkách se roztřídí baterie podle velikosti a následné ruční dotřídování provedou proškolení pracovníci (dotřídí až 800 tun baterií ročně). Po vytrídění jsou použité přenosné baterie a akumulátory předávány k recyklaci nebo k odstranění do různých zařízení v České republice nebo v zahraničí. Recyklaci v České republice se získají rtuť, olovo, stříbro a částečně lithium, v zahraničí pak zinek, mangan, nikl a kadmium.

Děkujeme všem obyvatelům Rusavy, kteří již třídí nebo se rozhodnou třídít i tento drobný, ale nebezpečný odpad.

Dana Gajdošová



Důstojná role rusavského fotbalu v ohrožení

SPORT



Letní přípravu na soutěžní ročník 2008/09 bohužel nemůžeme označit za podařenou, a to především kvůli nízké účasti na trénincích. Částečně je tento fakt ovlivněn objektivními příčinami (několik hráčů má pracovní povinnosti daleko od Rusavy), částečně špatným přístupem některých hráčů (jako by si neuvědomovali, že po špatné loňské sezóně musíme hodně přidat, abychom hráli v I.B důstojnou roli).

Ani výsledkově to nebyla žádná sláva. Na turnaji v Prusinovicích jsme za jedno vítězství, jednu remízu a jednu porážku „brali“ třetí místo. Proti pozdějšímu vítězi z Býškovice jsme odehráli dobré remízové utkání, ale proti domácím jsme díky vlastní nedisciplinovanosti úplně zbytečně podlehli a výhry se tak dočkali až proti Suchdolu n. O. V dalším přátelském mači v Loukově (2:3) jsme bohužel místo sehrávání se museli nasadit polovinu hráčů z béčka, takže přínos zápasu téměř žádný.

Domácí Valašský pohár měl letos slabší úroveň, protože týmy Lukova a Chvalčova přivezly pouze svoje rezervní týmy. Náš celek obhájil druhé místo, když jsme ve finále podlehli Lukovu 1:2.

Nejlepším střelcem letní přípravy se stal jednoznačně se šesti góly Jan Pavelka (ten také jako jediný absolvoval všechny tréninky). Jako pozitivní určitě můžeme označit návrat Románka do našeho kádru z válečné mise v Iráku. Těsně před sezónou se nám podařilo dotáhnout půlroční hostování Radka Sumce z Bystřice pod Hostýnem. Naopak otazník visel před začátkem soutěže nad postem brankáře (Bureš skončil, Vašík i T. Krajcar zranění). Velkou ztrátou pro nás byl určitě i odchod Martina Charuzy do Holešova. Chybět nám budou nejenom jeho výkony na hřišti. O sportovcích sice škarohlídové tvrdí, že to jsou „blbci“, ale máme v kádru několik vysokoškoláků, kterým ubude jeden parťák do dlouhých debat o Planckově konstantě či teorii relativity (Chary, Gára a Fiore o těchto otázkách vydrželi na soustředění mluvit téměř až do ranních hodin).

V nové sezóně určitě chceme zlepšit útočnou fázi, vždyť jsme měli loni nejméně nastřílených branek, a také musíme více bodovat doma – snad nám k tomu pomůže zlepšený stav naší hrací plochy. Čekají nás navíc dlouhé výjezdy (k Bylnici a Štítné přibyl Slavičín a Valašské Klobouky), snad nebudeme absolvovat tyhle „štreky“ bodově zbytečně.

Daniel Krajcar

Tradice nohejbalového turnaje

V sobotu 23. srpna se na Rusavě konal již tradiční turnaj v nohejbalu trojic neregistrovaných hráčů. Tradice tohoto turnaje začala před 18 lety.



Tedy se na koupališti potkali chalupáři z Lámance a ogaři z Rusavy a sehráli přátelské utkání. Tím vznikl nápad pořádat turnaj pravidelně. Bohužel v průběhu let nám odešli kamarádi Kamil Balcárek a velký organizátor Petr Vašík. K jejich památce jsme proto turnaj nazvali Memoriálem Kamila Balcárka a Petra Vašíka. Letošní turnaj byl tedy 18. ročník. Vyhráli všichni, kdo se turnaje zúčastnili. Tradičně družstva Rusavy, chalupáři, všetuláci, přerováci, bystřičáci a další příznivci dobré zábavy a sportu.

Děkujeme tímto obci Rusava a všem sponzorům za vytvořené podmínky k uspořádání předešlých, letošního a doufám i budoucích turnajů v nohejbalu.

Za chalupáře na Lámanci Vl. Miklik

Cyklistika – Bike Team Rusava

Vážení příznivci cyklistiky, a zejména pak Rusava Bike Teamu, přinášíme vám další informace ze seriálu závodů.

Galaxy Petyša Tour

– 14. 6. 2008

Již samotné centrum závodu v Rožnově pod Radhoštěm bylo jasným signálem, že na závodníky nečeká nic lehkého. A profil trati s průjezdem pod vrcholy Velkého Javorníku a Radhoště tomu dával jen za pravdu. S tím se ovšem v Beskydech musí počítat, vždyť tady se závod bez pořádných kopců uspořádat snad ani nedá!



Jak se stává pomalu tradicí, pořadatelé přichystali dvě tratě – 30 a 58 km. Protože na 30km trati by se nikdo z nás nestačil zadýchat, natož tak rozjet, volili jsme všichni 58 km. Na start se postavilo 235 závodníků, tj. nás pět proti zbytku startovního pole.

Hned po startu nás čekalo asfaltové stoupání, které startovní pole roztáhlo, takže nedocházelo k žádným zácpám. Někteří se rozjeli, jako by jeli krátkou trať, většina si ale našla své místo a tempo. Jak bylo avizováno, trať byla vcelku náročná, střídaly se zde táhlé výjezdy s prudkými sjezdy, které byly místy značně rozbité. Těchto sjezdů ovšem nebylo mnoho, a proto byl většinou těžký výjezd odměněn pohodovým sjezdem. Také nejde opomenout krásné výhledy z hřebenových partií kolem Javorníku a Radhoště. Určitě stálo za to na chvíli zvolnit tempo a rozhlédnout se po beskydské přírodě.

Závěr závodu pak byl veden mírně vlnitým terénem a asi poslední 3 km, byť technicky náročné, vedly téměř po rovině, což určitě po ujetých 55 km v kopcích kvitovala s povděkem většina startovního pole.

Nám se vcelku dařilo. Po zranění se vrátil R. Šidla, který určitě spokojen skončil na slušném 126. místě celkově a na 53. místě ve své kategorii. Spokojen byl určitě i P. Nedvídek (96./53.), jenž byl z pracovních důvodů s tréninkem v poslední době na štíru. P. Němec po bloudění v Buchlovicích měl opět smůlu a letos již asi potřeby přetrhl řetěz a nedojel. Máme ale kontakt do řetězárny ve Vrbně pod Pradědem, kde by mu snad mohli udělat pořádný řetěz, který i když bude vážit třeba 5 kg, aspoň něco vydrží. Oni technici od Shimana prostě nepočítali, že někdo bude mít v nohách takovou sílu!

M. Ševčák skončil 13. a v kategorii 4. Tentokrát to nebylo o vteřinu, ale asi o 2 minuty, nicméně pořad by to chtělo o ten jeden stupínek lepší umístění.

V minulé zprávě jsme psali, že se nám začíná dařit, a toto tvrzení potvrdila M. Hrozová, která sice celkově skončila 116., ale v hodnocení její kategorie jí to vyneslo 3. místo! A to je historicky první umístění ženy z Rusava Bike Teamu na stupních vítězů!

Po Silesii je Galaxy Petyša svou krásnou trať – letos navíc podpořen spokojenosti nad našimi výsledky – dalším ze závodů, kam bychom se určitě chtěli vrátit.

Bikemaraton Drásal – 5. 7. 2008

Tak, a první vrchol sezóny, na který jsme se již od zimních měsíců připravovali, máme za sebou! A nutno podotknout, že se nám skoro všem jubilejní 15. ročník Drásala vydařil!

Tento, bez nadsázky lze říci, již kultovní závod patřící do seriálu Kolo pro život České spořitelny láká každý rok velký počet závodníků, kteří chtějí pokořit jeden z nejtěžších maratonů pořádaných na našem území. A je jedno, zda je to na dlouhé (120km) či krátké (55km) trati, protože obě svou náročností náleží ve své kategorii k tomu nejtěžšímu!

120 km – asi není třeba představovat. Jednoduše řečeno vede přes to nejnáročnější, co je v Hostýnských vrších k „mání“ – Hostýn, Tesák, Kelčský Javorník, Pardus. Tato kombinace vzbuzuje i u pořádných „bikerů“ úctu a pokoru, protože i ten, kdo úspěšně zdolá Hostýn či Javorník, může „pohřbít“ své naděje zcela vysílen na Pardusu (90. km) či v nějakém náročném sjezdu, kterých je nepočítaně.

A bohužel, hned první sjezd na Rusavu se stal osudným pro Přemu Němce, který po technických problémech učinil svůj bike nepojízdným! Naštěstí v dnešním světě mobilní komunikace stačil jediný telefonát a náhradní kolo bylo na cestě! Z Rusavy nakonec vyjžděl poslední se ztrátou asi 55 minut na čelo pelotonu. To ho ale neodradilo od pokračování v závodě, a nakonec dojel na vynikajícím 114. místě, 44. ve své kategorii! Startovalo 713 závodníků, předjel tedy 599 lidí – většina z nich musela být notně překvapena, když se kolem mnoha z nich těžce šlapajících mihl Přema v rusavském dresu!

Skvěle si vedl i Mira Ševčák, který zajel na Drásalu zatím nejlépe a skončil na 27. místě/9. v kategorii. A nebýt defektu na 80. km, mohlo to být ještě o pár míst lepší! Spokojeni byli i Ota Kutňák: 323./13., a Pavel Nedvídek: 233./62., kteří si taktéž vylepšili svá maxima!

55 km – tato trať se sice vyhnula Javorníku (865 m n. m.), ale svou velkou koncentrací menších kopců, které neposkytly jezdcům žádný odpočinek ani ve sjezdech, ani ve výjezdech, byla pro mnohé nad jejich síly. A proto označení „krátká“ bylo v tomto případě značně zavádějící!

Tady nám technika vydržela, ale naopak zase to od začátku nešlo úplně všem podle představ! Ještěže si Marie Hrozová nevzala s sebou klíče od domu, jinak by asi z Hostýna zamířila přímo domů! Nakonec se jí to ale přece jen rozjelo a z 545 závodníků skončila na parádním 201. místě/7. v kat. Zpátky po zranění – a nutno dodat že ve formě – je Radek Šidla, který skončil 117./26. Cíle si dal sice o trochu vyšší, ale nakonec byl spokojený i s tímto výsledkem. Tomáš Neumann po tréninkovém výpadku, přesto výborně 142./33.

Z pohledu Rusava Bike Teamu dopadl letošní Drásal skvěle. Do cíle jsme dojeli všichni, a i když měli někteří technické či jiné potíže, obešlo se to vše bez zranění, a to je asi to nejdůležitější. Navíc jsme byli na domácí půdě vidět, a to je naším hlavním cílem! Dostat se do povědomí nejen cyklistů, ale i širší veřejnosti a přispět tím k propagaci nejen Rusavy, ale i Rusavské 50ky.

P. S. Martin Vaclach, Rusavák jezdící za Podhostýnské vrchaře, skončil na 120km trati 147., v kategorii 57.

Rusavská 50ka – 16. 8. 2008

To, čeho jsme se všichni tak trochu obávali, ale přesto věděli, že to musí jednou přijít, přišlo s 5. ročníkem R50. Ano, řeč je o deštivém počasí! Ne že bychom nepamatovali přeháňky nebo déšť během závodu, ale to, co si pro nás počasí připravilo letos, to se s předcházejícími ročníky nedá srovnat. Už jsme si pomalu zvykli, že předpovědi meteorologů se neustále mění a týdenní předpověď je sázka do loterie, tentokrát se ale všichni shodovali, že nejhorší bude, co se srážek týče, noc před a v den závodu. Optimisté věřili, že jim to opět nevyjde, ale opak se stal pravdou.

Již páteční odpoledne naznačovalo, že se něco „semele“, a ono se začalo mlít už kolem 6. hodiny večerní. Tma jako o půlnoci a k zemi se snášely provazy vody. Páteční prezentace tak proběhla ve větším klidu, než bychom si přáli!

Tak to pokračovalo více či méně až do sobotních ranních hodin. Pršet přestalo asi kolem 8. hodiny. V tu chvíli se nikdo neopovažoval tipovat, co bude na trati a kolik závodníků nakonec odstartuje.

Naštěstí pro nás se meteorologové, aspoň co se týče Rusavy a okolí, opět trochu zmýlili a od zmiňované 8. hodiny až do pozdního odpoledne téměř nepršelo.

To určitě mnohé cyklisty přesvědčilo k přihlášení se do závodu a na start se jich před 11. hodinou postavilo přes 430, což vzhledem k podmínkám asi všechny mile překvapilo! Celkově se prezentovalo 530 cyklistů všech věkových kategorií.

Co se týče trasy závodu, ta byla oproti předchozím ročníkům opět trochu pozměněna. Asi největšími změnami bylo navrácení úseku kolem Čerňavy, vynechání asfaltového sjezdu do Rajnochovic a nahrazení asfaltového výjezdu z Držkové pod Okluk lesní cestou. Tato poslední změna byla asi tou nejlepší a setkala se jen s kladnou odezvou! Z důvodu již asi 10x zmiňovaného počasí jsme pak byli nuceni změnit trať na Trojáku a dojezd závodu vynecháním posledního sjezdu na Rusavu úsekem, který vedl na Lysinu a sjezdem pak k Obecnímu domu a následně po hlavní cestě do cíle.

Letos jsme se navíc přesvědčili, že trať je sjízdná za každého počasí. Protože ten, kdo očekával, že se bude brodit potoky vody a blátem, byl asi mile překvapen! Sucho samozřejmě nebylo, ale snad kromě dvou úseků, kde bylo bláta víc než obvykle, bylo vše v normálu.

Dalším pozitivem – a nutno podotknout, že díky počasí – byly, či vlastně nebyly úrazy. Zdravotní služba opravdu kromě pár šrámů a oděrek neměla vůbec žádnou práci! Respekt závodníků z mokré trati byl přeci jen znát!

Po projetí cíle bylo pro všechny připraveno mytí kol, sprchy s teplou vodou (což lze určitě považovat za nadstandard) a občerstvení. Dobrou náladu pak svým komentářem udržovali Tomáš Rudle a Pavel Mrázek, který mohl po dojetí do cíle poskytnout zajímavé informace přímo z trati. A i když odpoledne se již sem tam objevil drobný deštík, většina vydržela až do vyhlášení vítězů. Po tombole se pak jako vždy všichni rozutekli, aby si odpočinuli před večerní rockovou zábavou, která k závodu již neodmyslitelně patří. Ta proběhla také bez problémů, a i když si někdo hlasitěji zazpíval, určitě mu bylo odpuštěno.

Závěrem nezbyvá než poděkovat pořadatelům, kteří všechno zvládli i za ztížených podmínek opět na výbornou, a samozřejmě divákům, kteří přivítali každého závodníka bouřlivým potleskem, což byla asi ta nejlepší odměna za úspěšné zvládnutí Rusavské 50ky!

P. S. A co nás těší asi nejvíce, je skutečnost, že se najde stále více cyklistů, kteří si řeknou, že i kdyby trakaře padaly, tu Rusavskou 50ku pojedeme!

Výsledky

Celkovým vítězem se stal v čase 2:03:51 Nikola Ivanov z TJ Baník Ostrava, následovaný Matějem Brožem z týmu Alve a holešovským Pavlem Žákem z Trob týmu.

Z domácího Rusava Bike Teamu se určitě neztratil Miroslav Ševčák na 9. místě, následovaný Přemou Němcem (28.), Radkem Šídlou (60.) a Tomášem Neumannem (106.).

Nejlepší ženou byla Marie Hrozová, která skončila 120., v kategorii pak na nepopulárním 4. místě.

A samozřejmě je tu plejáda dalších účastníků z Rusavy, kteří si domácí závod nenechali ujít. Snad nejvíc letos zazářil Jan Uruba, věkem ještě junior, který skončil na 198. místě, v kategorii 16. Ve veteránech to pak byl František Strýček (172., v kategorii 4.), který potrápil závodníky o pěknou řádku let mladší!

*Příspěvky o cyklistice připravil
Miroslav Ševčák*

Oprava popisky na obálce červnového čísla Zpravodaje

Na obálce Zpravodaje 2/2008 je chybně uveden ročník: XVIII. Správný údaj je **ročník: XVII.**

Věděli jste o geocachingu na Rusavě?

Geocaching [džiokešin] je hra na pomezí sportu a turistiky, která spočívá v použití navigačního systému GPS při hledání skrytého objektu zvaného keš (angl. cache), o němž jsou známy jen jeho geografické souřadnice. Při hledání se používají běžné turistické přijímače



GPS. Člověk zabývající se geocachingem bývá označován slovem geocacher (čti džiokešr). Po objevení keše se nálezcce zapíše do bloku, že zde byl a keš nalezl. Může si z keše něco vzít, ale pokud tak učiní, musí tam místo toho něco dát. Poté ji nálezcce opět uschová a zamaskuje. Jednou ze základních myšlenek geocachingu je umísťování keší na místech, která jsou něčím zajímavá, a přesto nejsou turisticky „objevená“. V popisu keše jsou pak uvedeny informace o takovém místě s jeho zvláštnostmi a zajímavostmi. Keše se ale umísťují i do zajímavých míst velmi frekventovaných. V některých případech

je zajímavým právě úkol, který je s nalezením keše spojen. Na Rusavě a v okolí se nachází několik keší. Pokud chcete s geocachingem začít, nic vám nebrání. Stačí navštívit server www.geocaching.com (popř. českou neoficiální stránku www.geocaching.cz) a zaregistrovat se. Poté si budete schopni keše na území Rusavy vyhledat.

Čerpano z článku „Geocaching“ <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Geocaching>> ve Wikipedii.

Dana Gajdošová

Praktická lékařka

MUDr. Hana Neumannová

Ordinační hodiny

Rusava

tel.: 573 392 007

PO, ČT, PÁ 6.30 – 7.15

ÚT 16.30 – 17.30

Bystřice pod Hostýnem

tel.: 573 381 997

PO, ÚT, ČT, PÁ 7.30 – 12.00

ST 11.30 – 16.00

Realitní společnost ZVONEK
Veľvanovského 384, 76701 Kroměříž

Kompletní služby na trhu nemovitostí



- zprostředkujeme prodej, nákup a pronájem nemovitostí
- zajistíme financování při nákupu
- poradenská činnost, znalecké posudky
- zaměření pozemků, geometrické plány
- při prodeji zajistíme daňová přiznání
- výstavba rodinných domů a bytů

Nemovitosti bez starosti s profesionálním týmem

800 555 090

www.reality-zvonek.cz

[Obsah]

Slovo má starosta

Daň z nemovitosti 1

Historie

Evangelický kostel na Rusavě..... 2 - 3

Mlýny, pily, valchy na toku Rusavy 3

Ta naša Rusava

Nejstarší občanka Rusavy oslavila 99 let..... 4

Vzpomínka na mého otce 4 - 5

Nový administrátor Římskokatolické farnosti..... 5 - 7

Nad Rusavou 8

Rusava 8 - 9

Ta naše dědina 10

Poznej svou vlast 10

Sezóna v kempu Rusava 11

Zasazení portášké jedle na Klapinově 11

Dětský den 11 - 12

Svatojánské ohně 12

Putování po Valašsku 12 - 13

GIRO pivo de Rusava 13

Dětské odpoledne s myslivci..... 14

Aktivní klub sobě 14 - 15

Plánované akce 15

Místní akční skupina Podhostýnska uspěla 15 - 17

Naše škola

Rozloučení s předškoláky 17 - 18

Škola začíná 18

Prázdninové lenošení 18 - 20

Dobrý den, tady nadace 20 - 21

Příroda kolem nás, ekologie

Návrat k bylinám..... 21 - 23

Pokus o dolování manganu na Rusavě..... 23 - 24

Historie sokolnictví na Rusavě..... 24 - 25

Baterie nepatří do běžných popelnic 25

Sport

Důstojná role rusavského fotbalu v ohrožení 26

Tradice nohejbalového turnaje 26 - 27

Cyklistika – Bike Team Rusava 27

Galaxy Petyša Tour 27 - 28

Bikemaraton Drásal 28 - 29

Rusavská 50ka 29 - 30

Zajímavosti

Věděli jste o geocachingu na Rusavě?..... 31

Ordinační hodiny MUDr. Hany Neumannové 31





Stylový rekreační penzion **KOLIBA ČEČER** nabízí možnost ubytování po celý rok v 1 až 4 lůžkových pokojích se sociálním zařízením. Náš penzion je vybaven restaurací typu salaše s velkým krbem, vinárnou, salónkem Mondřinka, který je určen především pro oslavy v uzavřené společnosti, jako jsou svatby, večírky, rodinné oslavy, firemní akce atd. V letním období je připraveno venkovní posezení.

Pro naše hosty jsme zřídili půjčovnu horských kol. A nově také saunu a solárium přímo v budově.

Součástí našeho penzionu je i parkoviště pro osobní vozidla.

Kontakty:
PENZION KOLIBA ČEČER, Rusava 336

Tel.: 573 392 079, mobil: 774 141 510
e-mail: cecher@email.cz

www.kolibacecher.webzdarma.cz

AKCE! Říjen - listopad nabízíme 50 % SLEVU na kuřecí a vepřová jídla, informace na tel. 774 14 15 10



PARTNEŘI VYDAVATELSKÉ ČINNOSTI:

Hotel Rusava

Penzion Koliba Čecher, Rusava

Realitní společnost Zvonek, s.r.o.
Kroměříž

Sport centrum Holešov

Malina Rudolf,
Bystřice pod Hostýnem

Gajdoš Pavel – plynoservis Rusava

Trachea, s.r.o. Holešov



Zpravodaj obce Rusava

Vydává:

Obecní úřad Rusava

Za vydání odpovídá: Dana Gajdošová

Tel.: 573 392 066

www.rusava.cz

Příspěvky prošly jazykovou korekturou,
nebyly redakčně upraveny.

Náklad: 500 ks

Tisk & grafika: TYPOservis Holešov